

Dosarul nr. 3-1872/2020

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

27.07.2021

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani

Instanța de contencios administrativ compusă din:

Președinte de ședință, judecător

Grefier

Oleg Melniciuc

Ana Pușciuc

În prezența:

Reprezentantului reclamantului Adela Șaptefraț, avocatului Vitalie Nagacevschi.

Reprezentantului pârâtului Autoritatea Națională de Integritate, Angela Neniță.

În lipsa:

Reclamantului Adela Șaptefraț.

Pârâtului, inspectorul de integritate Andrian Fetescu.

Examinând în ședință de judecată publică, în ordinea contenciosului administrativ, cauza la cererea de chemare în judecată depusă de Adela Șaptefraț împotriva Autorității Naționale de Integritate și inspectorul de integritate Andrian Fetescu privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

a c o n s t a t a t :

Reclamantul Adela Șaptefraț s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată în contencios administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate și inspectorul de integritate Andrian Fetescu privind anularea actului administrativ individual defavorabil, menționând că, la 28.07.2020, Autoritatea Națională de Integritate a întocmit actul de constatare nr. 15/17, prin care se constată că, Șaptefraț Adela a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, manifestat prin deținerea/exercitarea simultană a calității de asociat unic al ÎI Ilie Șaptefrați și a

mandatului de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești; se sesizează OT Orhei al Cancelariei de Stat, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de revocare a dnei Șaptefraț Adela din funcția de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești; s-a decăzut dna Șaptefraț Adela din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv funcția de primar pe o perioadă de 3 ani de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate.

Invocă că, potrivit art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24.07.1997, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, iar, conform art. 13 din Convenția enunțată, orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Afirmă că, conform art. 20 alin. (1) și (2) din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție, iar conform art. 53 alin. (1), persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Invocă prevederile art. 35 alin. (1) al Legii nr. 132 din 17.06.2016, potrivit căroră, actul de constatare cuprinde: a) partea introductivă, în care se indică data și locul întocmirii actului, numele și prenumele inspectorului de integritate, funcția și datele privind persoana supusă controlului, motivul controlului; b) partea descriptivă, care cuprinde: punctul de vedere al persoanei supuse controlului, dacă acesta a fost exprimat; constatarea diferențelor substanțiale, cu stabilirea existenței averii nejustificate sau a părții nejustificate din avere; rezultatele expertizelor, după caz; c) concluzii și decizii.

Relatează că, în corespundere cu art. 7 alin. (2) lit. a)-c) a Legii nr. 132/2016, în domeniul exercitării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor, Autoritatea constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor.

Menționează că, art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea enunțată, indică faptul că, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților sau al restricțiilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Sușține că, cu actul de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, emis de inspectorul de integritate Andrian Fetescu, nu este de acord, îl consideră neîntemeiat și ilegal.

În temeiul art. 6 alin. (1) Cod administrativ, constată că, actul de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, care este un act administrativ individual, a fost emis în cadrul unei proceduri administrative de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilității în privința dnei Adela Șaptefraț.

Consideră că, procedura respectivă urma a fi efectuată, inclusiv conform prevederilor Cărții a doua din Codul administrativ, în măsura în care prevederile acestuia nu contravin Legii nr. 132 din 17.06.2016 și Legii nr. 133 din 17.06.2016.

Specifică art. 60 alin. (1) Cod administrativ, potrivit căruia termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel, alin. (5) din același articol stabilește că, în mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile.

Menționează că, legislația specială în materie de incompatibilitate, Legea nr. 132 din 17.06.2016 și Legea nr. 133 din 17.06.2016, nu stabilește termene în care urmează a fi finalizată procedura de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilității (procedura administrativă), astfel urmând a fi aplicate prevederile Codului administrativ.

Referitor la legalitatea actului de constatare menționează că, conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133 din 17.06.2016, deține calitatea de subiect al declarării, prin exercitarea funcției de primar al satului Olișcani, r-nul Șoldănești.

Remarcă că, în temeiul art. 16 din Legea nr. 133 din 17.06.2016, subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care, pe lângă funcția publică sau de demnitate publică, deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituție și/sau prin alte acte legislative.

Potrivit art. 12 alin. (3) din Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu demnitate publică, situația de incompatibilitate urmează să înceteze în decursul unei luni din momentul apariției acesteia, dacă legea specială

ce reglementează activitatea acestui demnitar nu stabilește alt termen. Dacă demnitarul nu va întreprinde acțiuni în vederea eliminării incompatibilității, iar starea de incompatibilitate este constatată prin actul de constatare rămas definitiv, mandatul acestuia va înceta înainte de termen, în condițiile art. 22.

Susține că, deținând mandatul de primar al satului Olișcani, r-nul Șoldănești, validat prin hotărârea Judecătorei Orhei din 11.11.2019, a întreprins măsurile necesare pentru soluționarea stării de incompatibilitate.

Remarcă că, până la obținerea mandatului de primar a avut funcția de fondator și șef (director) al ÎI Ilie Șaptefrați, în conformitate cu art. 14 alin. (1-2), alin. (4) lit. a) și b) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

Relevă că, deținând calitatea de întreprinzător-persoană fizică, la 10.11.2019, a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 6 privind numirea lui Gheorghe Șaptefraț în calitate de director al ÎI Ilie Șaptefrați, la aceeași dată a fost emisă dispoziția nr. 7, prin care a fost delegat Șaptefraț Gheorghe în funcție de director șef al întreprinderii pe o perioadă nedeterminată, în conformitate cu art. 14 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, cu mențiunea de a perfecta în termen de 10 zile lucrătoare procură privind transmiterea tuturor drepturilor și obligațiilor corespunzătoare noului șef (director) de întreprindere, și de a asigura operarea modificărilor necesare, prezenta dispoziție intrând în vigoare la data semnării, 10.11.2019.

Indică că, drept urmare a fost perfectată procura nr. ***** din 19.11.2019, prin care Șaptefraț Gheorghe a fost împuternicit să acționeze din numele întreprinderii individuale, cu transmiterea tuturor drepturilor și obligațiilor corespunzătoare funcției de șef (director) al întreprinderii individuale, fiind autentificată notarial, iar la 20.11.2019, la IM Orange Moldova SA a fost depusă cererea de modificare a semnăturii șefului (director) al întreprinderii individuale, cu indicarea dreptului de semnătură pentru Șaptefraț Gheorghe în scopuri bancare-comerciale și Serviciului Fiscal de Stat.

Consideră că, prin acțiunile întreprinse privind numirea în funcție de șef (director) a lui Șaptefraț Gheorghe, cu atribuții de conducere a ÎI Ilie Șaptefrați și delegarea dreptului de semnătură, a soluționat starea de incompatibilitate în termenul stabilit de Lege, or în temeiul art. 12 alin. (4) din Legea nr. 199 din 16.07.2010, în cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul specificat la alin. (3) nu depinde de voința demnitarului, acesta urmează să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații care au fost întreprinse cu mult înainte de a expira termenul de 30 zile prevăzut de lege.

Notează că, darea de seamă depusă la Serviciul Fiscal în luna noiembrie, decembrie și până în prezent, sunt semnate de către Șaptefraț Gheorghe, în calitate

de șef (director) al ÎI Ilie Șaptefrați, precum și faptul că toate semnăturile aplicate în cadrul operațiunilor bancare și financiare din cadrul BC Moldindconbank SA sunt perfectate de către Șaptefraț Gheorghe.

Reține că, a soluționat starea de incompatibilitate în termen de 30 zile, stabilit la art. 12 alin. (3) din Legea nr. 199 din 16.07.2010, în temeiul căruia situația de incompatibilitate urmează să înceteze în decursul unei luni din momentul apariției acesteia, dacă legea specială ce reglementează activitatea acestui demnitar nu stabilește alt termen.

Afirmă că, acțiunile întreprinse sivesc drept probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații, în conformitate cu art. 12 alin. (4) din Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu demnitate publică.

Sușține că, utilizarea în mod repetat și eronat a termenului de administrator asupra procesului menționat, este contrară prevederilor legale aplicabile speței, or, baza normativă ce reglementează activitatea de întreprindere individuală nu operează cu termenul de administrator, astfel art. 2 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, operează cu noțiunea de întreprinzător individual, persoană fizică cu capacitate de exercițiu deplină, care practică activitate de întreprinzător în nume și pe risc propriu, fără a constitui o persoană juridică, și este înregistrată în modul stabilit de lege. La fel, art. 14 alin. (2) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, operează cu noțiunea de întreprinzător individual, întreprinderea individuală nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică întreprinzător individual. Inclusiv, Codul civil prevede la art. 34 alin. (1), persoana fizică are dreptul să practice activitate de întreprinzător din nume și pe cont propriu din momentul înregistrării de stat în calitate de întreprinzător individual sau în alt mod prevăzut de lege. Totodată, art. 14 alin. (4) din Legea nr. 845/1992, enumeră calitățile atribuite întru constituirea întreprinderii individuale, și anume: fondator și/sau șef (director) de întreprindere, or utilizarea termenului de administrator nu face parte din categoria calităților ce urmează a fi atribuite unui întreprinzător individual - avînd calitatea de persoană fizică, dat fiind faptul că calitatea de administrator este utilizată pentru persoanele juridice. Argumentarea celor expuse derivă din noțiunea de întreprinzător individual, ce semnifică întreprinderea care aparține cetățeanului, cu drept de proprietate privată, sau membrilor familiei acestuia, cu drept de proprietate comună. Patrimoniul întreprinderii individuale se formează pe baza bunurilor cetățeanului (familiei) și altor surse care nu sînt interzise de legislație. Iar, art. 14 alin. (1) din Legea nr. 845/1992, specifică că, întreprinderea individuală se echivalează cu întreprinzătorul individual.

Concluzionează că, întreprinderea individuală nu este o persoană juridică și deci nu poate avea administrator, aplicându-se eronat atît din informația prezentată de către Agenția Servicii Publice și inclusiv de către inspectorul de integritate.

Indică că, în statutul întreprinderii nu este menționată funcția de administrator, ceea ce și argumentează poziția expusă.

Referitor la mențiunea inspectorului de integritate, precum că, dna Șaptefraț Adela este asociat unic, conchide că este o concluzie eronată, dat fiind faptul că legislația în vigoare nu operează cu asemenea termen la întreprinderea individuală, acest termen fiind utilizat doar la activitatea persoanelor juridice, și anume Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată.

Relevă că, Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea persoanelor juridice și a întreprinderilor, nu operează cu termeni precum asociat unic sau asociați, deoarece conform art. 34 Cod civil, întreprinderea individuală nu constituie persoană juridică, prin urmare întreprinderea individuală nu are formă juridică și nu dobîndește personalitate juridică prin înregistrarea în Registrul comerțului.

Reține că, inspectorul de integritate menționează în actul de constatare că, conform art. 84 alin. (1) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică, primarii și viceprimarii, pe parcursul mandatului lor, nu au dreptul să dețină alte funcții retribuite sau să cumuleze o altă funcție, prin contract sau acord, în întreprinderi străine sau întreprinderi și organizații mixte, în întreprinderi, instituții și organizații cu orice formă de organizare juridică, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație, astfel remarcînd că, inspectorul de integritate nu a analizat corect sau într-un mod sau altul, în scop intenționat a evitat analizarea normelor ce privește întreprindere individuală, deoarece conform art. 2 al Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea persoanelor juridice și a întreprinderilor, întreprinzător individual reprezintă persoana fizică cu capacitate de exercițiu deplină, care practică activitate de întreprinzător în nume și pe risc propriu, fără a constitui o persoană juridică, și este înregistrată în modul stabilit de lege, și deci nu are forma de organizare juridică.

Referitor la mențiunile inspectorului de integritate vizavi de contractele menționate în actul de constatare, subliniază denaturarea faptelor expuse și interpretarea personală a inspectorului care însă nu crează un aspect clar, dat fiind faptul că contractele menționate au fost contrasemnate de o altă persoană, și nu au careva tangențe cu reclamanta și cu funcția pe care o deține.

Specifică că, în actul de constatare, a depistat că inspectorul de integritate a respins unele argumente expuse și nu le-a inclus în contextul actului, suplimentar menționează că, în actul de constatare au fost indicate unele acte juridice (contracte) pentru care inițial nu s-a solicitat expunerea poziției reclamantei asupra acestora.

Consideră, subsecvent că, inspectorul de integritate nu are capacitate juridică, nu are statut care i-ar permite respingerea unor argumente menționate în punctul de vedere și mai mult pre-completarea actului cu chestiuni la care nu i-a acordat dreptul reclamantei pentru a se expune, denotă de fapt că inspectorul de integritate a preluat în cadrul controlului o poziție dubioasă, influențabilă și neimparțială care i-a încălcat dreptul la apărare.

Relevă că, în conținutul actului, inspectorul de integritate face referire la art. 31 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, care statuează: (1) Activitatea întreprinzătorului individual încetează: a) la cererea întreprinzătorului individual în cazul lipsei datoriei față de bugetul public național conform datelor prezentate de către Serviciul Fiscal de Stat organului înregistrării de stat în sistemul informațional automatizat contul curent al contribuabilului, prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de Guvern, fără implicarea solicitantului; (2) Activitatea întreprinzătorului individual se consideră încetată din momentul radierii acestuia din Registrul de stat.

Susține că, articolul enunțat, face referire la atribuirea unui drept al întreprinzătorului de a-și înceta activitatea de întreprinzător individual, iar procedura de radiere a unei întreprinderii este îndelungată fiind precedată de un set de norme și acțiuni. Prin urmare, dat fiind faptul că, mandatul de primar este o funcție cu perioadă nedeterminată, invocarea inspectorului despre necesitatea încetării activității cu scop final de radiere a activității anterioare obținerii mandatului de primar, ar constitui o limitare de drepturi în muncă și activitatea profesională. Or art. 43 alin. (1) din Constituție prevede expres că, orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. Astfel, limitarea de drepturi prin impunerea unor cerințe, restricții aplicate de către inspectorul de integritate în cadrul controlului, care de fapt nu sunt necesare, ar constata un abuz de drept.

Menționează că, actul de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, este semnat de către inspectorul de integritate, Andrian Fetescu, din numele Inspectoratului de Integritate, care este parte integrantă a aparatului Autorității Naționale de Integritate, în conformitate cu art. art. 8, 16 din Legea nr. 132/2016 și hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 9 din 08.02.2018 privind aprobarea structurii și a efectivului limită ale Autorității Naționale de Integritate, astfel, consideră că, actul de constatare a fost emis de o structură internă (fără personalitate juridică) a Inspectoratului de Integritate în numele ultimei și semnată de angajatul acesteia, în pofida faptului că funcțiile de exercitare a controlului averii și intereselor personale, controlului privind respectarea regimului juridic al

incompatibilității îi revine Autorității Naționale de Integritate în unison cu dispozițiile art. 5 și 6 din Legea nr. 132/2016.

Afirmă că, conform art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 132/2016, Autoritatea Națională de Integritate constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor. Pe cale de consecință, grație cadrului legal enunțat rezultă că, actul de constatare se întocmește de inspectorul de integritate, însă se emite din numele Autorității Naționale de Integritate și se semnează de conducerea ei (președinte, vicepreședinte), în acest context, nu trebuie de confundat sintagma de întocmire cu sintagma-emitere, semnare, care au o încărcătură semantică distinctă.

Menționează că, inspectorul de integritate este un funcționar public cu statut special dar nu este o personalitate juridică care i-ar permite emiterea unor acte juridice.

Solicită anularea actului de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, emis de inspectorul de integritate Andrian Fetescu în privința lui Adela Șaptefraț.

La 21.03.2020, reprezentantul pârâtului Autoritatea Națională de Integritate, a depus referință la cererea de chemare în judecată, menționând că, la originea dosarului de control s-a aflat sesizarea nr. D-54/20 din 06.02.2020 care a fost înregistrată în cadrul Autorității și repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor pe aspectul cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al incompatibilităților.

Indică că, potrivit sesizării, reclamanta Șaptefraț Adela, a admis o eventuală încălcare a regimului juridic al incompatibilităților prin exercitarea simultană a mandatului de primar al com. Olișcani r-nul Șoldănești și deținerea calității de asociat unic al ÎI Ilie Șaptefrați.

Susține că, în temeiul art. 20 alin. (1), lit. a) - d), art. 32 alin. (3) și art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132/2016, de către inspectorul de integritate au fost consultate și extrase date din sistemul informațional automatizat al Registrului de Stat al Populației cât și Fișa întreprinzătorului individual, precum și a solicitat Agenției Servicii Publice, prin solicitarea nr. 04-17/1033 din 12.03.2020, Comisiei Electorale Centrale solicitarea nr. 04-17/1031 din 12.03.2020, Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitarea nr. 04-17/1030 din 12.03.2020, ÎI Ilie Șaptefrați solicitarea nr. 04-17/1032 din 12.03.2020, Lux Proba Grup SRL, solicitarea nr. 04-17/2120 din 18.05.2020, ICS Lactalis-Alba SRL solicitarea nr. 04-17/2118 din 18.05.2018, Cardiax-Plus SRL, solicitarea nr. 04-17/2119 din 18.05.2020, DCR-Kardinal SRL, solicitarea nr. 04-17/2121 din 18.05.2020, informații și documente necesare desfășurării controlului.

Relevă că, de la solicitanții enunțați supra au fost recepționate răspunsurile care confirmă și prezintă următoarele: confirmarea că reclamanta deține mandatul

de primar al com. Oliscani, r-nul Șoldănești, hotărârea Judecătorei Orhei sediul Șoldănești nr. 3-52/2019 din 11.11.2019; confirmarea că reclamanta deține calitatea de asociat unic al ÎI Ilie Șaptefrați din 02.09.1998; cererea de înregistrare a ÎI Ilie Șaptefraț din 08.08.1998; hotărârea privind înregistrarea ÎI Ilie Șaptefrați din 02.09.1998; decizia privind atribuirea numărului IDNO din 11.07.2005; informația privind înregistrarea ÎI Ilie Șaptefrați ca plătitor a contribuțiilor în bugetul asigurărilor sociale; certificatul de înregistrare a ÎI Ilie Șaptefrați, înregistrat la 02.09.1998 și eliberat la 11.07.2005; copia buletinului de identitate a dlui Șaptefraț Gheorghe; contractul individual de muncă nr. 6 din 10.11.2020, încheiat între dna Adela Șaptefraț și dl Gheorghe Șaptefraț; dispoziția nr. 7 din 10.11.2019 privind numirea administratorului ÎI Ilie Șaptefrați; dispoziția nr. 8 din 10.11.2019 privind suspendarea calității de administrator al ÎI Ilie Șaptefrați; procura din 19.11.2019 privind împuternicirea de către Adela Șaptefraț pe dl Gheorghe Șaptefraț în vederea administrării ÎI Ilie Șaptefrați; anexa la contractul de prestări servicii publice de comunicații electronice accesibile publicului, încheiat între Gheorghe Șaptefraț și ÎM Orange Moldova SA; dările de seamă, prezentate Inspectoratului Fiscal din luna 01.11.2019 până la 01.03.2020, precum și documentele prezentate de Gheorghe Șaptefraț director/administrator al ÎI Ilie Șaptefrați; contractul de livrare nr. ***** din 01.01.2020, încheiat între ÎI Ilie Șaptefraț și Lux Proba Grup SRL, cu anexarea actului de verificări reciproce și a facturilor prezentate; contractul de livrare nr. ***** din 10.04.2020, încheiat între ÎI Ilie Șaptefraț și Lactalis-Alba SRL, cu anexarea actului de verificări reciproce și a facturilor prezentate; contractul de vânzare-cumpărare din 27.05.2020, încheiat între SRL Cardiax Plus și ÎI Ilie Șaptefrați cu anexarea actului de verificări reciproce și a facturilor prezentate; contractul de vânzare-cumpărare din 15.08.2019, încheiat între SRL DCR KARDINAL și ÎI Ilie Șaptefrați cu anexarea actului de verificări reciproce și a facturilor prezentate.

Consideră că, instanța de judecată urmează să atragă atenția asupra următoarelor, începând cu 11.11.2019 reclamanta Adela Șaptefraț deține mandatul de primar al com. Olișcani, r-nul Șoldănești; începând cu 02.09.1998 și până în prezent, reclamanta deține calitatea de fondator asociat unic al ÎI Ilie Șaptefrați.

Menționează că, potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016, reclamanta deținând o funcție de demnitate publică, prevăzută în anexa la Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, îi sunt aplicabile prevederile art. 16 din Legea nr. 133/2016, art. 12 din Legea nr. 199 din 16.07.2010, art. art. 7 alin. (1), 8 alin. (1) din Legea nr. 768/2000, art. 84 alin. (1) al Legii nr. 436 din 28.12.2006, art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea integrității nr. 82/2017.

Indică că, art. 16 din Legea nr. 133/2016 reglementează, că subiectul declarării averii și intereselor personale se află într-o stare de incompatibilitate în

cazul în care, pe lângă funcția publică sau de demnitate publică, deține, exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituție și/sau prin alte acte legislative.

Reține că, potrivit art. 12 alin. (1) din Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, demnitarul, în speță, reclamanta Adela Șaptefraț, nu este în drept să desfășoare orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților didactice și științifice, prevederile alin. (1) și (2) nu se aplică în cazul în care Constituția sau legea specială ce reglementează activitatea demnitarului conține prevederi referitoare la situația de incompatibilitate specifică a demnitarului respectiv ori prevederi referitoare la o situație similară, totodată conform alin. (3) din aceeași lege, statuează, că, situația de incompatibilitate urmează să înceteze în decursul unei luni din momentul apariției acesteia, dacă legea specială ce reglementează activitatea acestui demnitar nu stabilește alt termen. Dacă demnitarul nu va întreprinde acțiuni în vederea eliminării incompatibilității, iar starea de incompatibilitate este constatată prin actul de constatare rămas definitiv, mandatul acestuia va înceta înainte de termen, în condițiile art. 22.

Notează că, conform art. 7 alin. (1) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, mandatul alesului local, mandatul reclamantei Adela Șaptefraț este incompatibil cu exercitarea altei funcții de demnitate publică; calitatea de funcționar public în Oficiile Teritoriale ale Cancelariei de Stat; calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale (aparatură președintelui raionului, primăriei, primărie și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv al Găgăuziei; calitatea de șef, de șef adjunct (inclusiv interimatul acestor funcții) în structurile subordonate autorităților publice locale (instituții publice, servicii, întreprinderi municipale); alte cazuri stabilite prin lege, inclusiv cele prevăzute la art. 84 al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală; totodată, conform art. 8 alin. (1) din aceeași lege, alesul local, în speță reclamanta Adela Șaptefraț, care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art. 7 din prezenta lege va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul deținut sau își va depune mandatul în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității.

Susține că, potrivit art. 84 alin. (1) al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, președintele și vicepreședintele raionului, guvernatorul unității teritoriale autonome cu statut juridic special, președintele și vicepreședinții adunării populare a unității teritoriale autonome cu statut juridic special, președinții comisiilor permanente ale adunării populare a unității teritoriale autonome cu statut juridic special, primarii și viceprimarii, pe parcursul mandatului lor, nu au dreptul să dețină alte funcții retribuite sau să cumuleze o altă funcție,

prin contract sau acord, în întreprinderi străine sau întreprinderi și organizații mixte, în întreprinderi, instituții și organizații cu orice formă de organizare juridică, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație.

Afirmă că, conform art. 12 alin. (4) din Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul specificat la alin. (3) nu depinde de voința demnitarului, acesta urmează să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații.

Subsidiar, reține că, potrivit prevederilor art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea integrității nr. 82/2017, agentul public este obligat să își soluționeze stările de incompatibilitate în termen de o lună din momentul începerii mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ori, în cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul dat nu depinde de voința sa, să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații.

Consideră că, instanța urmează să atragă atenția asupra faptului că, reclamanta, Adela Șaptefraț, exercită din 11.11.2019 mandatul de primar al com. Olișcani, r-nul Șoldănești, totodată, fiind și asociat unic la ÎI Ilie Șaptefrați fapt confirmat prin răspunsul Agenției Servicii Publice din 23.03.2020.

Menționează că, pentru a se afla într-o situație de incompatibilitate este suficient faptul că, persoana ocupă concomitent două sau mai multe funcții (sau desfășoară două sau mai multe activități) al căror cumul este interzis de lege. De aici, în calitate de condiție sine qua non, rezultă că, pentru a exista incompatibilitate, este necesar ca persoana să fie implicată concomitent în cel puțin două activități diferite, la care se mai adaugă cerința că această cumulare să nu fie permisă de lege.

Indică că, situațiile de incompatibilitate sunt stabilite expres de lege și are ca fundament raționamentul asigurarea realizării principiului separației puterilor, garantarea exercitării cu imparțialitate și profesionalism a funcțiilor respective, în vederea asigurării independenței de acțiune a persoanei ce ocupă o funcție publică sau de demnitate publică, a evitării concentrării de către una și aceeași persoană a unor prerogative excesive, precum și a ocrotirii integrității profesionale a acesteia.

Relevă că, incompatibilitatea nu constituie doar o măsură de protecție a funcției, în considerarea căreia a fost instituită, dar și a celor cu care această funcție devine incompatibilă, împiedicând cumularea acestora.

Remarcă că, potrivit art. 374 alin. (1) Cod civil, procura este înscrisul întocmit pentru atestarea împuternicirilor conferite de reprezentat unui sau mai multor reprezentanți.

Reține că, potrivit art. 31 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, activitatea întreprinzătorului individual încetează la cererea întreprinzătorului

individual în cazul lipsei datoriilor față de bugetul public național, conform datelor prezentate de către Serviciul Fiscal de Stat organului înregistrării de stat în sistemul informațional automatizat-contul curent al contribuabilului, iar art. 2 al aceleiași legi statuează că, activitatea întreprinzătorului individual se consideră încetată din momentul radierii acestuia din Registrul de stat.

Consideră că, afirmațiile indicate de partea reclamantă, precum că, a întreprins acțiunile necesare în vederea soluționării stării de incompatibilitate în termenul stabilit de lege, instanța de judecată urmează să le respingă ca neîntemeiate, or întocmirea procurii din 19.11.2019 privind împuternicirea de către reclamantă pe dl Gheorghe Șartefraț în vederea administrării ÎI Ilie Șaptefrați nu denotă faptul că prima nu mai poate administra întreprinderea odată ce este asociat unic.

Afirmă că, instanța urmează să remarce și faptul că, reclamanta în cererea de chemare în judecată menționează că, întreprinderea individuală nu are calitatea de administrator, iar pe de altă parte aceasta menționează că, funcția de administrator a fost transmisă prin procură, cât și prin încheierea contractului individual de muncă, prin care dlui Șaptefraț Gheorghe i se atribuie calitatea de administrator, astfel, dacă o asemenea funcție în viziunea reclamantei nu există, atunci, nu era necesar de a fi întocmită o procură sau purcederea la încheierea contractului individual de muncă.

Indică că, un alt contraargument ar fi chiar procura prezentată de către partea reclamantă, întocmită de notar la 19.11.2019, care atestă faptul că, dna Adela Șaptefraț are calitatea de administrator și asociat unic al ÎI Ilie Șaptefraț și îl împuternicește pe dl Gheorghe Șaptefraț de a fi reprezentantul acesteia, fapt ce nu exclude posibilitatea reclamantei de a administra și acționa din numele ÎI Ilie Șaptefrați.

Afirmă că, referitor la restul probelor anexate de partea reclamantă, contracte încheiate cu mai mulți agenți economici, prin care încearcă să dovedească că nu poate administra ÎI Ilie Șaptefrați, actele fiind semnate de către reprezentantul său, or, acest fapt confirmă doar dreptul dlui Gheorghe Șaptefraț de a acționa din numele și în interesul reclamantei în raport cu alte persoane fizice sau juridice.

Atestă că, contractele încheiate cu persoanele juridice, anexate de partea reclamantă denotă faptul că, ÎI Ilie Șaptefraț, desfășoară activitatea de antreprenoriat și în perioada când reclamanta exercită mandatul de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești.

Reține că, potrivit, art. 1 pct. 1; art. 3 pct. 1; art. 13 pct. 1 lit. a) din Legea nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, antreprenoriat este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială, cu

scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri. Forma organizatorico-juridică a activității de antreprenoriat este întreprinderea, activitatea de antreprenoriat poate fi practică sub următoarele forme organizatorico-juridice: întreprindere individuală.

Menționează că, reclamanta nu este în drept de a deține o altă funcție în perioada exercitării mandatului de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești, însă după cum s-a demonstrat, aceasta fiind unicul asociat al ÎI Șaptefraț, administrează întreprinderea respectivă, funcția fiind la rândul său drept una remunerată.

Consideră că, de către reclamantă sunt încălcate și prevederile art. 84 alin. (1) al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, care expres stipulează că, primarul pe parcursul mandatului, nu este în drept de a deține alte funcții retribuite.

Sușține că, exercitând o funcție de demnitate publică reclamanta are obligația de a respecta și prevederile art. art. 4, 51 din Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică, care prevede că, exercitarea funcției de demnitate publică se bazează pe principiile legalității, liberului consimțământ, transparenței, exemplului personal, responsabilității și al loialității. Persoanele cu funcții de demnitate publică au obligația să respecte prevederile art. 7 alin. (2) lit. a), b) și d) din Legea nr. 325 din 23.12.2013 privind evaluarea integrității instituționale.

Remarcă că, potrivit art. 5 alin. (2) lit. b) din Legea 325/2013, climatul de integritate instituțională se asigură prin aplicarea politicilor anticorupție naționale și sectoriale, precum și a cerințelor specifice de integritate profesională pentru activitatea agenților publici în cadrul entității publice. Se consideră politici anticorupție naționale și sectoriale care asigură climatul de integritate instituțională - regimul de incompatibilități.

Indică că, prin nerespectarea politicii anticorupție naționale și sectoriale care se referă la regimul juridic al incompatibilităților, reclamanta Adela Șaptefraț, primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești, nu a asigurat climatul de integritate instituțional și nu a exercitat atribuțiile de serviciu cu integritate profesională prevăzute de art. 5 alin. (1) din Legea 325/2013.

Reține, referitor la afirmația reclamantei, precum că actul de constatare este semnat de inspectorul de integritate din numele Inspectoratului de Integritate, care este parte integrantă a aparatului Autorității Naționale de Integritate, adică fiind emis de o structură internă, fiind astfel încălcată legislația, că, conform teoriei generale a dreptului, interpretarea extensivă sau largită este atunci când textul actului normativ prevalează asupra sensului, interpretul constată că norma sau normele juridice pot fi aplicate și în alte cazuri decât cele expres prevăzute în textul

actului normativ. Interpretarea extensivă se face în cazul textelor care nu sunt complete, exprimându-se în cuvintele (alte împrejurări, cazuri, domenii).

Menționează că, atunci când legea este neclară în litera ei, atunci și numai atunci trebuie raportat la spiritul care a născut legea, la sensul dorit de legiuitor. Căutarea spiritului legii este definită ca fiind căutarea sensului dorit de legiuitor, adică a afla ceea ce a vrut să reglementeze legiuitorul prin emiterea actului normativ în discuție (supus interpretării). În spiritul ei, legea este aceeași pentru toți.

Notează că, spiritul unei legi (adică ceea ce se vrea reglementat) este avut în vedere de legiuitor încă înainte de conceperea și emiterea actului normativ. În cazul în care unele prevederi nu sunt clare în litera legii, în cuvântul legii, și care fac ca legea să nu mai poată fi interpretată și aplicată, în toate cazurile, cu sensul dorit de legiuitor, numai atunci trebuie căutat spiritul acesteia, care trebuie înțeles ca esența acesteia, cu intenția avută de legiuitor în aplicarea sa. De aici izvorăște și raportul dintre litera și spiritul legii.

Informează că, pentru ca legea să fie aplicată atât în litera, cât și în spiritul ei, aceasta trebuie formulată prin folosirea unor noțiuni, termeni și expresii al căror sens și conținut să fie clar și precis cunoscut de către cei care sunt obligați să o respecte.

Atestă că, în speță, norma legislativă clar prevede cine întocmește și semnează actul de constatare.

Constată că, în conformitate cu prevederile art. 19 lit. g) din Legea nr. 132 din 17.06.2016, inspectorii de integritate desfășoară următoarele activități: întocmesc acte de constatare în condițiile legii.

Relevă că, art. 35 alin. (1) din Legea precitată, actul de constatare va cuprinde următoarele: a) partea introductivă, în care se indică data și locul întocmirii actului, numele și prenumele inspectorului de integritate, funcția și datele privind persoana supusă controlului, motivul controlului; b) partea descriptivă, care cuprinde: punctul de vedere al persoanei supuse controlului, dacă acesta a fost exprimat; constatarea diferențelor substanțiale, cu stabilirea existenței averii nejustificate sau a părții nejustificate din avere; rezultatele expertizelor, după caz; c) concluzii și decizii.

Invocă prevederile art. art. 5, 6, 7 alin. (2) lit. a), art. 19 lit. g) și art. 35 alin. (1) din Legea nr. 132 din 17.06.2016, menționând că urmează a fi aplicate coroborat, și nicidecum separat una față de alta, exprimând diferite interpretări.

Indică că, art. 17 alin. (1) din Legea nr. 132 din 17.06.2016, învederează că, inspectorul de integritate este persoana angajată în această funcție prin concurs și care este responsabil de efectuarea controlului averii și al intereselor personale, privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor.

Cu referire la cerința formulată de către reclamantă privind audierea în calitate de martori a dlui Gheorghe Șaptefraț, Lucia Chetreanu și Aliona Strileț, instanța de contencios administrativ urmează să o respingă din motiv, că partea reclamantă nu vine cu careva probe sau argumente concludente care ar demonstra interesul în procesul pornit a persoanelor vizate și cum hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile și obligațiile acestora.

Solicită constatarea faptului că, reclamanta nu a depus maximă diligență privind soluționarea stării de incompatibilitate, or, după cum s-a menționat aceasta fiind asociatul unic al ÎI Ilie Șaptefrați, administrând întreprinderea respectivă și după validarea mandatului de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești, prin încheierea contractelor menționate supra, nu și-a soluționat starea de incompatibilitate în termen, prin urmare, aceasta aflându-se și în prezent în incompatibilitate de funcții.

Solicită respingerea acțiunii depusă de Adela Șaptefraț împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, ca neîntemeiată. (f.d. 66-69)

În ședința de judecată reclamantul Adela Șaptefraț, fiind înștiințată în mod legal despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată, nu s-a prezentat, însă fiind asistată de avocat, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa ei.

Reprezentantul reclamantului, avocatul Vitalie Nagacevschi, în ședința de judecată a susținut integral acțiunea înaintată, menționând că, la baza actului de constatare au fost indicate careva contracte încheiate între reclamantă, dar acest contract a fost semnat de către Aliona Streleț. Suplimentar, în pledoarii, a indicat că, sesizarea în privința reclamantei a fost înregistrată la ANI la 09.03.2020, iar procedura administrativă a fost finalizată la 28.07.2020, odată cu semnarea actului de constatare nr. 150/17. Este evident că procedura administrativă a durat mult mai mult decât este prevăzut în art. 60 alin. (1) Cod administrativ. Subliniază că, legislația specială în materie de conflicte de interese nu stabilește termene în care urmează a fi finalizată procedura de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, astfel urmând a fi aplicate prevederile Codului administrativ. O poziție similară a fost adoptată și de Curtea Supremă de Justiție în decizia din 03.05.2017 (dosar nr. 3ra-380/17) în cauza de contencios administrativ la acțiunea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității privind contestarea actului administrativ. Astfel, în partea motivantă Colegiul a reținut că, ținând cont de faptul că T.V. a depus plângerea la 27.05.2015 rezultă că decizia Consiliului urma a fi adoptată cel târziu la 25.08.2015, dată la care a expirat termenul prevăzut de legislație. Astfel, în virtutea normelor de drept

menționate, întârzieri în soluționarea plângerilor privind discriminarea nu sunt acceptabile, iar orice întârziere care depășește termenul de 90 de zile poate fi folosită ca argument pentru anularea deciziei de către oricare dintre părți. Așadar, instanța de recurs ajunge la concluzia că, circumstanțele din speță denotă cu certitudine că, CPEDAE a încălcat termenii de procedură stabiliți pentru emiterea deciziei, or ultima avea obligația și dreptul de a examina adresarea cu respectarea termenului de adoptare/emitere a deciziei referitor la plângerea vizată. În concluzie menționează că, atât legislația pertinentă, cât și jurisprudența Curții Supreme de Justiție, statuează că nerespectarea termenelor în procedura administrativă constituie o încălcare procedurală ce duce la anularea actului administrativ contestat, ceea ce și solicită prin acțiunea înaintată. În conformitate cu art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Autoritatea Națională de Integritate constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor. Pe cale de consecință, pornind de la sensul cadrului legal enunțat, rezultă că actul de constatare se întocmește de inspectorul de integritate, art. 19 lit. g) din Legea nr. 132, însă se emite din numele Autorității Naționale de Integritate și se semnează de conducerea ei, președinte, vicepreședinte. Prin urmare, constată că actul administrativ individual a fost semnat de către o persoană necorespunzătoare, ceea ce conduce la temeinicia pretenției de anulare în integritate a actului contestat. De altfel, numai prin ordinul nr. 94 din 13.10.2020 al președintelui ANI, inspectorii de integritate au fost abilitați cu dreptul de a semna actele de constatare întocmite de ei în rezultatul efectuării controlului. În conformitate cu dispozitivul actului de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, inspectorul de integritate a constatat încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către reclamantă care s-a manifestat prin deținerea/exercitarea simultană a calității de asociat unic la ÎI Ilie Șaptefrați și a mandatului de primar al comunei Olișcani. Conform dosarului administrativ, probelor prezentate de reclamantă, dar și declarațiilor dumneaei, odată cu alegerea în funcția de primar, reclamanta l-a desemnat în calitate de administrator al ÎI Ilie Șaptefrați pe soțul său, Gheorghe Șaptefraț. În urma studierii situației, inspectorul de integritate în descripivul actului de constatare a susținut că, desemnarea în calitate de administrator al ÎI Ilie Șaptefrați a lui Gheorghe Șaptefraț, nu denotă că prima nu mai poate administra odată ce este administrator unic al ÎI Ilie Șaptefrați, nu exclude posibilitatea de a administra și acționa în numele ÎI Ilie Șaptefrați a dnei Adela Șaptefraț. Concomitent inspectorul de integritate a constatat că, prin încheierea de către ÎI Ilie Șaptefrați a contractului de livrare din 01.01.2020, de vânzare-cumpărare din 27.05.2020, a contractului de livrare din 20.04.2020 și a contractului de vânzare-cumpărare din 15.08.2019, denotă faptul că, ÎI Ilie Șaptefrați desfășoară activitatea de antreprenariat și în perioada când dna Șaptefraț Adela exercită mandatul de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești, și că dna

Adela Șaptefraț nu a depus maximă diligență privind soluționarea stării de incompatibilitate, or fiind asociatul unic al ÎI Ilie Șaptefrați, administrând întreprinderea respectivă și după validarea mandatului de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești, prin încheierea contractelor menționate supra, nu și-a soluționat starea de incompatibilitate în teren, prin urmare, aceasta aflându-se și la momentul actual în incompatibilitate de funcții. Toate aceste descrieri și concluzii, coroborate cu probele administrate pe dosar, în nici un caz nu demonstrează încălcarea regimului juridic de incompatibilități de către reclamantă. În ceea ce privește semnarea unor contracte, fapt care demonstrează că întreprinderea individuală își desfășoară activitatea economică, dar și faptul că reclamanta ar fi continuat administrarea acesteia, observă următoarele: unul din contracte a fost încheiat pe 15.08.2019, adică în perioada când reclamanta nu deținea funcția de primar, or dumneaei are mandatul de primar începând cu 11.11.2019. Astfel, reclamanta, nefiind în august 2019 încă primar, era în drept să desfășoare orice fel de activități remunerate. În cadrul ședinței de judecată, prin interogarea martorilor, a fost demonstrat, în afara oricărui dubiu, că niciunul dintre contractele încheiate în perioada când reclamanta și-a exercitat mandatul de primar, nu a fost semnat de dumneaei. Astfel, alegerile din actul de constatare precum că, dna Șaptefraț, fiind în funcția de primar, a semnat contracte din numele ÎI Ilie Șaptefrați, sunt false și nu corespund situației de fapt; nimeni niciodată nu a negat că ÎI Ilie Șaptefrați își desfășoară activitatea economică, or, acest fapt nicidecum nu contravine legislației la general și regimului juridic de incompatibilități în special. În ceea ce privește incompatibilitatea funcției de primar cu calitatea de asociat unic/fondator al unei întreprinderi individuale, precum și posibilitatea administrării de către dna Șaptefraț a ÎI Ilie Șaptefrați, în timpul exercitării mandatului de primar, menționează că: pentru ca să existe o incompatibilitate dintre o funcție de primar și o altă funcție/calitate/activitate, este necesar ca respectiva funcție/calitate/activitate să fie remunerată. Calitatea de fondator, asociat, acționar, membru al cooperativei etc, nu este remunerată și astfel în cazul în care un primar, de exemplu, este fondator, asociat, acționar etc, al unei persoane juridice, în nici un caz nu poate fi vorba despre încălcarea regimului juridic de incompatibilități. De altfel este notoriu că sunt o multitudine de cazuri când deputați, miniștri, procurori, judecători etc, sunt acționari, asociați, fondatori în diferite persoane juridice și acest fapt niciodată nu a generat încercări de aplicare a sancțiunilor de felul celor aplicate reclamantei; conform jurisprudenței naționale pe cazuri similare instanțele de judecată au constatat lipsa încălcării regimului juridic de incompatibilități. De exemplu, în decizia din 27.04.2017, dosarul nr. 3a-2184/16, Curtea de Apel Chișinău a statuat că, prin urmare, instanța de apel constată că apelantul nu a cumulat paralel cu funcția de primar al com. Sipoteni r-nul Călărași, deoarece calitatea acestuia de fondator/administrator al întreprinderii individuale indicate este indispensabilă de

propria-i persoană, astfel încât acesta nu are calitatea de angajat al ÎI Rața Vasile și, în consecință, calitatea indicată a apelantului în cadrul întreprinderii individuale nominalizate nu se încadrează în nici unul din criteriile expuse exhaustiv în textul normelor citate mai sus ce ar constitui ternei de revocare a mandatului apelantului de primar al com. Sipoteni, r-nul Călărași pentru motive de incompatibilitate. În ceea ce privește posibilitatea reclamantei de a administra întreprinderea individuală în timpul mandatului său de primar, este evident că din punct de vedere ipotetic o asemenea posibilitate există, însă atâta timp cât dumneaei nu o administrează și, ca și consecință, nu primește remunerație pentru asta, este evident că nu poate fi vorba despre încălcarea regimului juridic de incompatibilități. Dacă se face o paralelă, se ajunge la situația absurdă când persoana este condamnată pentru că are posibilitatea de a fura, dar nu pentru furt realizat. Solicită admiterea acțiunii. (f.d. 120-123)

Reprezentantul pârâtului Autoritatea Națională de Integritate, Angela Neniță, în ședința de judecată a solicitat respingerea integrală a acțiunii din considerentele indicate în referință, suplimentar a indicat că, termenul de efectuarea a controlului potrivit Legilor nr. 132/2016, cât și nr. 133/2016, nu este stipulat. Se lucrează asupra modificării termenului de 40 de zile din metodologie, dar din cauza volumului mare de lucru nu se reușește. Remarcă că, s-a expus în referință cât și în ședința de judecată asupra bazei legale care a dovedit starea de incompatibilitate a reclamantei. Nu poate să răspundă dacă reclamanta a primit careva remunerații, dar asta nu dovedește faptul că dumneaei nu se afla în starea de incompatibilitate. Fondator este statut. Asociatul unic este și fondator.

Suplimentar, în pledoarii, a indicat că, instanță urmează să dea o apreciere justă legalității actului de constatare întocmit de către inspectorul de integritate, precum și să constate caracterul vădit neîntemeiat al cerințelor reclamantei. Potrivit prevederilor art. 14 din Legea nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, întreprinderea individuală este întreprinderea care aparține cetățeanului, cu drept de proprietate privată, sau membrilor familiei acestuia, cu drept de proprietate comună. Patrimoniul întreprinderii individuale se formează pe baza bunurilor cetățeanului (familiei) și altor surse care nu sînt interzise de legislație, întreprinderea individuală se echivalează cu întreprinzătorul individual, întreprinderea individuală nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică întreprinzător individual. Patrimoniul întreprinderii individuale este inseparabil de bunurile persoanele ale antreprenorului. Antreprenorul, posesor al întreprinderii individuale, poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul său. Document de constituire a întreprinderii individuale este hotărîrea cu privire la înființarea întreprinderii, semnată de către fondator (fondatori). În această ordine de idei, probarea prin eliberarea procurii și/sau a actelor care împuternicesc alte

persoane fizice de a reprezenta ÎI Ilie Șaptefrați nu denotă faptul, că acesta nu mai gestionează sau poate gestiona cu ÎI Ilie Șaptefrați, aceste acțiuni mai degrabă sunt o camuflare a faptului că dna Adela Șaptefraț a întreprins acțiuni în vederea încetării stării de incompatibilitate. Or, întreprinderea individuală este o persoană fizică cu particularități ale celei juridice, astfel rațiunea este că aceasta nu poate fi substituită cu o altă persoană fizică, unica posibilitate a dnei Adela Șaptefraț era să întreprindă acțiuni de lichidare a întreprinderii. Consideră că, reclamanta Adela Șaptefraț nu a întreprins acțiunile legale de a înceta starea de incompatibilitate, aceasta a prezentat doar acte care confirmă că și alte persoane fizice acționează din numele ÎI Ilie Șaptefrați, dar totodată și că aceasta este una activă, demonstrate prin desfășurarea activității de întreprinzător. Reiterează că, reclamanta a camuflat, prin prezentarea respectivelor acte, că a întreprins acțiuni în vederea încetării stării de incompatibilitate. Astfel, afirmațiile indicate de reclamantă, precum că a întreprins acțiunile necesare în vederea soluționării stării de incompatibilitate în termenul stabilit de lege, instanța de judecată urmează să le aprecieze critic și să le respingă, ca neîntemeiate, or, întocmirea procurii din 19.11.2019 privind împuternicirea dlui Gheorghe Șaptefraț în vederea administrării ÎI Ilie Șaptefrați nu denotă faptul că prima nu mai poate administra întreprinderea odată ce este asociat unic. Totodată, instanța urmează să remarce faptul că, reclamanta în cererea de chemare în judecată menționează că întreprinderea individuală nu are calitatea de administrator, iar pe de altă parte aceasta menționează că funcția de administrator a fost transmisă prin procură cât și prin încheierea contractului individual de muncă, prin care dlui Șaptefraț Gheorghe i se atribuie calitatea de administrator, astfel, dacă o asemenea funcție în viziunea reclamantei nu există, atunci, nu era necesar de a fi întocmită o procură sau purcederea la încheierea contractului individual de muncă. Procedura de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților este o procedură separată, reglementată de Legea nr. 132 din 17.06.2016 și Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, iar controlul se efectuează în baza legilor sus-numite și în conformitate cu Metodologia de efectuare a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor. Prin urmare, își rezervă dreptul de a nu fi de acord cu poziția reclamantei expuse în una din ședințele de judecată ce ține de depășirea termenului prevăzut la art. 60 alin. (5) Cod administrativ, care prevede prelungirea termenului procedurii administrative până la 90 de zile, în sensul dat fiind înaintată o cerere către instanța de judecată, cu privire la obligarea ANI de a prezenta metodologia sus-indicată. Important, ca instanța de contencios administrativ să rețină, că Codul administrativ, cât și Legile nr. 132/2016 și nr. 133 din 17/2016, Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017, sunt legi organice, iar, potrivit prevederilor art. 7 alin. (3) din Legea cu privire la actele normative nr. 100

din 22.12.2017, în cazul în care între două acte normative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme, se aplică prevederile ultimului act normativ adoptat, aprobat sau emis, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 5 alin. (3) și (4). Atenționează că, potrivit art. 5 alin. (3) din Legea precitată, normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială. Atrage atenția și asupra prevederilor art. 27 Cod administrativ, care statuează, în cazul în care prezentul cod sau alte legi speciale nu impun un anumit termen, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze într-un termen rezonabil. În această ordine de idei, instanța de judecată urmează să constate, că cauza care o judecă nu-i poate fi aplicat termenul general de procedură menționat în Codul administrativ, deoarece Autoritatea, la emiterea actelor de constatare, se ghidează de prevederile normelor speciale, care nu prevăd expres un termen de efectuare a controlului și anume reiterează asupra: Legii nr. 132/2016, Legea nr. 133/2016 și Legea nr. 82/2017. La caz, pentru actele de constatare ale inspectorilor de integritate, legea specială - Legea nr. 132/2016, prevede un șir de termeni de procedură realizați în interiorul procedurii administrative (de exemplu: verificarea prealabilă a sesizării, pentru a decide inițierea sau refuzul inițierii unui control - 15 zile; prezentarea informației solicitate de către persoanele fizice sau persoanele juridice de drept public ori privat în cadrul unui control inițiat -15 zile; prezentarea punctului de vedere de către persoana supusă controlului -15 zile; prezentarea punctului de vedere de către persoana supusă controlului, urmare a invitației repetate a inspectorului de integritate - 15 zile, la expirarea a 30 zile de la remiterea primei invitații neconfirmată ca și recepționată) care, cumulativ, depășesc substantial termenul general de 30 de zile statuat de Codul administrativ. Consecvent, urmează de atras atenția asupra faptului că, însuși instanța de judecată la examinarea acțiunilor depuse în instanța de contencios administrativ se conduce de termenii rezonabili prestabiliți de Codul administrativ. Prin urmare, consideră că termenul de examinare a unei acțiuni privind anularea unui act administrativ urmează a fi examinată de către instanța de judecată în interiorul termenului de 90 de zile, prevăzut la art. 60 Codul administrativ. Menționează că, reclamanta la depunerea acțiunii în instanța de judecată, s-a condus de prevederile art. 36 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, care prevede termenul de 15 zile de contestare a actului de constatare și nu de termenii indicați în Codul administrativ. Astfel, pe de o parte se respectă și se acționează în corespundere cu legile speciale ale Autorității, iar, pe de altă parte se invocă nerespectarea termenilor indicați din Codul administrativ, ceea ce consideră total incorect și drept o apreciere greșită. Solicită constatarea faptului că, reclamanta nu a depus maximă diligență privind soluționarea stării de incompatibilitate, or, după cum s-a menționat, aceasta fiind

asociaatul unic al ÎI Ilie Șaptefrați, administrând întreprinderea respectivă și după validarea mandatului de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești, fapt demonstrat prin semnarea mai multor acte care fac parte din materialul probatoriu aflat la dosarul de control, nu și-a soluționat starea de incompatibilitate în termen, prin urmare, aceasta aflându-se și în prezent în incompatibilitate de funcții. În lumina celor relatate supra, situația faptică, normele legale invocate în actul administrativ contestat, susține, că actul de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020 care reprezintă obiectul litigiului dat a fost emis în conformitate cu legislația națională în vigoare și temei pentru anularea acestuia, nu există. Astfel, va aprecia mult dacă, onorata instanță va stabili pe deplin șirul de circumstanțe relevante pentru justa soluționare a cauzei și va oferi acestor circumstanțe o încadrare juridică corectă. (f.d. 127-136)

Pârâtul, inspectorul de integritate Andrian Fetescu, fiind citat repetat, prin intermediul adresei electronice a Autorității Naționale de Integritate, nu s-a prezentat, nu a solicitat amânarea examinării cauzei, considerent din care instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa lui. (f.d. 74, 84, 112)

Martorul Strileț Aliona, fiind audiată în ședința de judecată, a declarat că, o cunoaște pe dna Adela Șaptefraț, nu sunt rude și nu se află în relații ostile. Venea furnizorul cu contractul mai înainte, după care marfa. Au fost anunțați că dl Gheorghe Șaptefraț este director din anul 2019. La ÎI Ilie Șaptefrați lucrează de 2 ani. De când a fost aleasă în calitate de primar, dna Adela Șaptefraț nu mai conduce ÎI Ilie Șaptefrați Ilie. ÎI Ilie Șaptefrați o conduce soțul ei, Șaptefraț Gheorghe. S-a întâmplat să semneze contracte cu furnizorii întreprinderii, deoarece dl Gheorghe nu era pe loc, trebuia să primească marfa prin factură fiscală, altfel nu-i era eliberată marfa. Contractul cu SRL Lux Proba Grup din 20.01.2020, f.d. 179-181, a fost semnat de Strileț Aliona. La ÎI Ilie Șaptefrați lucrează în baza contractului individual de muncă. În momentul angajării contractul individual de muncă a fost semnat de dna Adela Șaptefraț. Trebuia să deservească cumpărătorii, primea marfa pe facturi, verifica marfa, dacă nu era șeful pe loc, semna și punea ștampila. Aceasta nu este scris în contract, era o înțelegere verbală. Nu avea careva atribuții delegate prin ordin, însă era regula că dacă Șaptefraț Gheorghe era bolnav sau se afla la Chișinău, ștampila rămâne la ea, avea dreptul să semneze contractul de furnizare a mărfurilor și facturile fiscale și să aplice ștampila. Când dna Adela Șaptefraț era conducător, nu era regula de aplicare a ștampilei, deoarece ea se afla permanent pe loc. Când se prezentau contractele de la furnizori, nu completa contractele, aplica doar semnătura, celelalte date erau perfectate de către furnizor. (f.d. 115)

Martorul Șaptefraț Gheorghe, fiind audiat în ședința de judecată, a declarat că, Șaptefraț Adela îi este soție. Din momentul în care soția sa a fost aleasă primar, el a preluat conducerea ÎI Ilie Șaptefrați. În perioada de la desemnarea în funcție

Șaptefraț Adela nu a primit careva remunerări din cadrul ÎI Ilie Șaptefrați. Pe contractul de livrare din 10.04.2020 care se află la f.d. 131, dosar administrativ, semnătura din partea ÎI Ilie Șaptefrați, este făcută de vânzătoarea Strileț Aliona. A fost împuternicit prin procură din numele dnei Adela Șaptefraț. A fost eliberată procura din numele Șaptefraț Adela ca administrator al ÎI Ilie Șaptefrați. Nu a împuternicit-o pe vânzătoare. Acest contract îl poate considera ca semnat de o persoană neîmputernicită. În realitate nu există așa practică ca vânzătorul să semneze, dar câte odată, când nu este pe loc, semnează vânzătorul, pentru că altfel nu se poate elibera factura fiscală. Oponenții nu au avut obiecții. Crede că au mai fost cazuri când vânzătorul semnează. (f.d. 116)

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului prin prisma pertinentei și admisibilității, în raport cu argumentele invocate în cererea de chemare în judecată și în referința depusă de partea pârâtă asupra acesteia, instanța de contencios administrativ, concluzionează că acțiunea este admisibilă și urmează a fi admisă ca întemeiată, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 20 alin. (1) Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Aderent, art. 189 alin. (1) Cod administrativ, stabilește că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 53 alin. (1), (2) Cod administrativ, competența reprezintă totalitatea atribuțiilor acordate autorităților publice sau persoanelor din cadrul acestora prin lege sau alte acte normative. Competența se stabilește la momentul inițierii procedurii administrative, iar art. 57 alin. (1) al aceluiași act normativ, stabilește că, activitatea administrativă se realizează numai de autoritatea publică competentă și în limitele competenței legale.

În conformitate cu art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 132/2016, în domeniul exercitării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, Autoritatea: a) constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Conform art. 19 din Legea nr. 132/2016, inspectorii de integritate desfășoară următoarele activități: a) primesc, colectează, centralizează și procesează date și informații cu privire la situația averilor deținute de persoane în timpul exercitării

mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică, de asemenea cu privire la incompatibilitățile și conflictele de interese ale persoanelor care ocupă o funcție publică sau de demnitate publică; b) efectuează controlul averilor și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor; c) efectuează controlul privind depunerea în termen a declarațiilor de avere și interese personale de către subiecții declarării; d) constată diferențele substanțiale, ținând cont de modificările intervenite în averea subiectului declarării în timpul exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică și în veniturile obținute de acesta în aceeași perioadă; e) examinează și soluționează conflictele de interese ale persoanelor prevăzute de Legea privind declararea averii și a intereselor personale; f) sesizează organizația publică în care activează subiectul declarării sau autoritatea responsabilă de numirea în funcție a acestuia în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia în cazul constatării unei stări de incompatibilitate sau a unui conflict de interese; g) întocmesc acte de constatare în condițiile legii; h) constată contravenții, examinează cauze contravenționale și aplică sancțiuni contravenționale.

Aderent, art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016 statuează că, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că: a) persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Instanța de contencios administrativ reține că, materialele cauzei denotă că, prin hotărârea Judecătorei Orhei sediul Șoldănești din 11.11.2019, dosar nr. 3-62/2019, urmare a alegerilor locale generale din 20.10.2019 și 03.11.2019, a fost validat mandatul de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești a dnei Adela Șaptefraț. (f.d. 79, dosar administrativ)

Conform actului de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, emis inspectorul de integritate al Autorității Naționale de Integritate Andrian Fetescu, în rezultatul controlului efectuat, s-a constatat că, dna Șaptefraț Adela, a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, manifestată prin deținerea/exercitarea simultană a calității de asociat unic la ÎI Ilie Șaptefraț și a mandatului de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești. (f.d. 232-239, dosar administrativ)

Instanța de contencios administrativ constată că, reclamantul Șaptefraț Adela a intrat în posesia actului respectiv la 31.07.2020, iar termenul legal de contestare fiind de 15 zile, a expirat la 15.08.2020.

La caz instanța de contencios administrativ reține că, conform prevederilor legale enunțate, inspectorului de integritate al Autorității Naționale de Integritate îi aparține competența de emitere a actului administrativ contestat.

Totodată, reclamanta dna Adela Șaptefraț, primarul comunei Olișcani, r-nul Șoldănești, dispune, conform prevederilor de drept menționate, de dreptul de contestare a actului administrativ enunțat.

Instanța de contencios administrativ, reieșind din materialele speței, a stabilit cu certitudine că, în cauza dedusă judecătii, se contestă actul de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, emis de inspectorul de integritate al Autorității Naționale de Integritate dl Andrian Fetescu, prin care s-a constatat încălcarea de către dna Adela Șaptefraț a regimului juridic al incompatibilităților, manifestată prin deținerea/exercitarea simultană a calității de asociat unic la ÎI Ilie Șaptefrați și a mandatului de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești.

Corespunzător, în circumstanțele enunțate, prin prisma art. 207 Cod administrativ, prin încheierea protocolară din 17.02.2021, instanța de contencios administrativ a declarat admisibilă acțiunea de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Adela Șaptefraț împotriva Autorității Naționale de Integritate și inspectorul de integritate Andrian Fetescu privind anularea actului de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020.

În conformitate cu prevederile art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înlăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Potrivit art. 21 Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Conform art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Conform art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. art. 87–93, iar potrivit art. 221 alin. (1) al aceluiași act normativ, autoritățile publice sînt obligate să prezinte instanței de judecată, concomitent cu referința, dosarele administrative. La solicitarea instanței de judecată, autoritățile publice sînt obligate să prezinte

suplimentar și alte documente pe care le dețin, inclusiv cele electronice, și să acorde informații.

În virtutea art. 93 Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, probe în pricini civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 5 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, Autoritatea asigură integritatea în exercitarea funcției publice sau funcției de demnitate publică și prevenirea corupției prin realizarea controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Conform art. 6 lit. a), b), c) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea are următoarele funcții: exercitarea controlului averii și al intereselor personale; exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor; constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Aderent art. 28 alin. (1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate prevede expres că, Autoritatea efectuează controlul averii și al intereselor personale din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau juridice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale metodologiei de efectuare a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

În speța dedusă judecătii, obiect al examinării îl constituie pretenția privind anularea actului de constatare nr.150/17 din 28.07.2020, emis de inspectorul de integritate Andrian Fetescu în privința dnei Adela Șaptefraț.

La caz instanța de contencios administrativ constată următoarele.

Prin petiția din 09.03.2020, Autoritatea Națională de Integritate a fost sesizată de către *****, prin intermediul deputatului în Parlamentul Republicii Moldova Svetlana Rotundu, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al incompatibilităților de către dna Adela Șaptefraț, primarul comunei Olișcani r-nul Șoldănești. (f.d. 2, dosar administrativ)

Conform procesului-verbal nr. 137/17 din 11.03.2020, emis de inspectorul de integritate al Autorității Naționale de Integritate Andrian Fetescu, s-a inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților în privința dnei Șaptefraț Adela, primar în comuna Olișcani. (f.d. 21-22, dosar administrativ)

Prin scrisoarea nr. 04-17/1034 din 12.03.2020, dna Șaptefraț Adela a fost informată despre inițierea procedurii de control, iar avizul poștal anexat la materialele cauzei, confirmă recepționarea informației privind inițierea procedurii de control. (f.d. 23-24, dosar administrativ)

Totodată instanța reține că, inspectorul de integritate al Autorității Naționale de Integritate Andrian Fetescu, în rezultatul controlului efectuat, a întocmit actul de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, prin care a dispus: 1. Se constată că, dna Șaptefraț Adela, a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, manifestată prin deținerea/exercitarea simultană a calității de asociat unic la ÎI Ilie Șaptefrați și a mandatului de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești; 2. Se sesizează Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de revocarea a dnei Șaptefraț Adela din funcția de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești; 3. Se decade dna Șaptefraț Adela din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv funcția de primar, pe o perioadă de 3 ani, de la data rămânerii definitive și irevocabile a hotărîrii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate; 4. Se înscrie dna Șaptefraț Adela în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărîrii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate. (f.d. 232-239, dosar administrativ)

Astfel, din actele cauzei s-a stabilit că, în perioada supusă controlului, dnei Adela Șaptefraț, primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești i se impută încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, manifestată prin deținerea/exercitarea simultană a calității de asociat unic la ÎI Ilie Șaptefrați și a mandatului de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești.

În speță instanța de contencios administrativ reține că, prin hotărârea Camerei înregistrării de Stat de pe lângă Ministerul Justiției din 02.09.1998 a fost înregistrată întreprinderea individuală Ilie Șaptefrați, activitatea operativă a întreprinderii fiind efectuată de Adela Șaptefraț. (f.d. 71-73, dosar administrativ)

Conform răspunsului Agenției Servicii Publice din 19.03.2020, potrivit datelor din Registrul persoanelor juridice și întreprinzători individuali, Șaptefraț Adela figurează în calitate de administrator și asociat unic la ÎI Ilie Șaptefrați din data de 02.09.1998. (f.d. 70, dosar administrativ)

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Șoldănești din 11.11.2019, dosar nr. 3-62/2019, urmare a alegerilor locale generale din 20.10.2019 și 03.11.2019, a fost validat mandatul de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești a dnei Adela Șaptefraț. (f.d. 79, dosar administrativ)

Prin dispoziția nr. 7 din 10.11.2019, emisă de Adela Șaptefraț, în calitate de administrator (director) al ÎI Ilie Șaptefrați pe o perioadă nedeterminată, a fost numit dl Șaptefraț Gheorghe, fiindu-i perfectată procură privind drepturile administratorului. (f.d. 32, dosar administrativ)

Conform contractului individual de muncă nr. 6 din 10.11.2020, ÎI Ilie Șaptefrați, în persoana administratorului Adela Șaptefraț, l-a angajat pe Gheorghe Șaptefraț în calitate de administrator al ÎI Ilie Șaptefrați pe o perioadă nedeterminată. (f.d. 30-31, dosar administrativ)

Prin dispoziția nr. 8 din 10.11.2019, emisă de Adela Șaptefraț, a fost suspendată din funcție administratorul (directorul) ÎI Ilie Șaptefrați Adela Șaptefraț pe o perioadă nedeterminată. (f.d. 33, dosar administrativ)

Conform procurii autentificate notarial din 19.11.2019, dna Adela Șaptefraț, în calitate de administrator și unic asociat al ÎI Ilie Șaptefrați, l-a împuternicit pe Șaptefraț Gheorghe să fie reprezentant în fața tuturor autorităților privind administrarea/reprezentarea ÎI Ilie Șaptefrați. (f.d. 34-36, dosar administrativ)

Sub acest aspect, instanța reține că, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că: persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese; persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate; persoana supusă controlului a încălcat restricțiile prevăzute de lege.

Aderent, din prevederile art. 2 al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016, rezultă că conflictul de interese este

situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

La fel, în condițiile instituite de art. 12 alin. (7) al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016, Președintele Republicii Moldova, Președintele și deputații Parlamentului, Prim-ministrul, membrii Guvernului, Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, deputații Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, președinții de raioane, consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

În acest context, instanța de contencios administrativ reține că, sensul semantic al noțiunii de incompatibilitate constă în interdicția prevăzută de lege de a cumula două funcții, în vederea asigurării independenței de acțiune a persoanei ce ocupă o funcție publică, a evitării concentrării de către una și aceeași persoană a unor prerogative excesive, precum și a ocrotirii integrității profesionale și morale a acesteia (§ 34, hotărârea Curții Constituționale nr. 21 din 24.06.2015 pentru interpretarea articolelor 69 alin. (2), 70 alin (1), 99 și 100 din Constituția Republicii Moldova (incompatibilitățile deputaților)).

Astfel, Curtea a reținut că, incompatibilitatea se instituie din momentul dobândirii funcției și presupune o perioadă de timp în decursul căreia titularul funcției este obligat să aleagă între prima funcție și cea nouă. Incompatibilitatea nu constituie doar o măsură de protecție a funcției, în considerarea căreia a fost instituită, dar și a acelor cu care această funcție devine incompatibilă, împiedicând cumularea acestora.

Conform anexei la Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu demnitate publică, funcția de primar constituie funcție de demnitate publică.

Aderent, art. 12 din Legea nr. 199 din 16.07.2010 statuează că, (1) Demnitarul nu este în drept să desfășoare orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților didactice și științifice. (2) Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazul în care Constituția sau legea specială ce reglementează activitatea demnitarului conține prevederi referitoare la situația de incompatibilitate specifică a demnitarului respectiv ori prevederi referitoare la o situație similară. (3) Situația de incompatibilitate urmează să înceteze în decursul unei luni din momentul apariției acesteia, dacă legea specială ce reglementează activitatea acestui demnitar nu stabilește alt termen. Dacă demnitarul nu va întreprinde acțiuni în vederea eliminării incompatibilității, iar starea de incompatibilitate este constatată prin

actul de constatare rămas definitiv, mandatul acestuia va înceta înainte de termen, în condițiile art. 22. (4) În cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul specificat la alin. (3) nu depinde de voința demnitarului, acesta urmează să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații.

În speță instanța de contencios administrativ observă următoarele.

Conform art. 34 Cod civil, (1) Persoana fizică are dreptul să practice activitate de întreprinzător din nume și pe cont propriu din momentul înregistrării de stat în calitate de întreprinzător individual sau în alt mod prevăzut de lege.

Conform art. 14 alin. (1), (2), (4) din Legea nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, 1. Întreprindere individuală este întreprinderea care aparține cetățeanului, cu drept de proprietate privată, sau membrilor familiei acestuia, cu drept de proprietate comună. Patrimoniul întreprinderii individuale se formează pe baza bunurilor cetățeanului (familiei) și altor surse care nu sînt interzise de legislație. În agricultură există un singur tip de întreprindere individuală - gospodăria țărănească (de fermier). Întreprinderea individuală se echivalează cu întreprinzătorul individual. (2) Întreprinderea individuală nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică întreprinzător individual. Patrimoniul întreprinderii individuale este inseparabil de bunurile persoanele ale antreprenorului. Antreprenorul-posesor al întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul său, exceptîndu-se acele bunuri care, conform legislației în vigoare, nu fac obiectul urmăririi. Membrii familiei-posesori ai întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată solidară pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul lor, exceptîndu-se acele bunuri care, în conformitate cu legislația în vigoare, nu fac obiectul urmăririi. (4) Document de constituire a întreprinderii individuale este hotărîrea cu privire la înființarea întreprinderii, semnată de către fondator (fondatori), incluzînd: a) numele, prenumele (după caz, numele după tată), data nașterii, cetățenia, domiciliul cetățeanului-fondator (fondatorilor-membri ai familiei); b) numele, prenumele (după caz, numele după tată), data nașterii, domiciliul șefului (directorului) de întreprindere - în cazul în care acesta nu este fondator; c) firma întreprinderii inclusiv abreviată; d) sediul întreprinderii; e) data înființării întreprinderii; f) genul (genurile) de activitate a întreprinderii; g) condițiile reorganizării și lichidării întreprinderii. În hotărîrea cu privire la înființarea întreprinderii pot fi incluse și alte prevederi care nu contravin legislației în vigoare.

Aderent, art. 31 din Legea nr. 220 din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali statuează că, (1) Activitatea întreprinzătorului individual încetează: a) la cererea întreprinzătorului individual în cazul lipsei datoriilor față de bugetul public național conform datelor

prezentate de către Serviciul Fiscal de Stat organului înregistrării de stat în sistemul informațional automatizat „Contul curent al contribuabilului”, prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de Guvern, fără implicarea solicitantului; b) prin hotărîrea instanței de judecată; c) în cazul decesului confirmat prin hotărîre judecătorească sau prin certificat de deces eliberat de organul de stare civilă competent; d) în alte temeuri stabilite de legislație. (2) Activitatea întreprinzătorului individual se consideră încetată din momentul radierii acestuia din Registrul de stat. (3) Radierea din Registrul de stat a întreprinzătorului individual din proprie inițiativă se efectuează pe baza cererii de radiere, întocmite conform modelului aprobat de organul înregistrării de stat.

Analizînd normele de drept enunțate instanța de contencios administrativ observă că, întreprinderea individuală constituie întreprinderea fără personalitate juridică, care aparține persoanei fizice, cu drept de proprietate privată, iar patrimoniul întreprinderii individuale se formează pe baza bunurilor persoanei fizice (familiei) și altor surse care nu sînt interzise de legislație, fiind indispensabil de patrimoniul fondatorului persoană fizică.

Corespunzător instanța de contencios administrativ conchide că, întreprinderea individuală, fiind o formă a activității de antreprenoriat a persoanei fizice, care îi aparține cu drept de proprietate privată, patrimoniul întreprinderii individuale este indispensabil de patrimoniul persoanei fizice fondator, or se formează pe baza bunurilor persoanei fizice (familiei) și altor surse care nu sînt interzise de legislație.

În speță, dna Afela Șaptefraț, fiind fondatorul și administratorul operativ al ÎI Ilie Șaptefrați, fiindu-i validat mandatul de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești, a fost pusă în situația să soluționeze o eventuală situație de incompatibilitate, prevăzută de normele de drept enunțate.

Astfel instanța de contencios administrativ observă că, întru evitarea unei eventuale situații de incompatibilitate, primarul comunei Olișcani, r-nul Șoldănești, dna Afela Șaptefraț, fiind fondatorul și administratorul operativ al ÎI Ilie Șaptefrați, a întreprins măsurile de rigoare privind autoînlăturarea de la administrarea operativă a ÎI Ilie Șaptefrați, prin emiterea dispoziției nr. 7 din 10.11.2019 și desemnarea în calitate de administrator (director) al ÎI Ilie Șaptefrați pe o perioadă nedeterminată, a soțului Șaptefraț Gheorghe; prin încheierea contractului individual de muncă nr. 6 din 10.11.2020 și angajarea dlui Gheorghe Șaptefraț în calitate de administrator al ÎI Ilie Șaptefrați pe o perioadă nedeterminată; prin emiterea dispoziției nr. 8 din 10.11.2019 și autosuspendarea din funcție a administratorului ÎI Ilie Șaptefrați Adela Șaptefraț pe o perioadă nedeterminată, precum și eliberarea unei procuri autentificate notarial, prin care l-a împuternicit pe Șaptefraț Gheorghe să fie

reprezentant în fața tuturor autorităților privind administrarea/reprezentarea ÎI Ilie Șaptefrați.

Corespunzător instanța de contencios administrativ atestă că, dna Adela Șaptefrați s-a autoînlăturat de la administrarea operativă a ÎI Ilie Șaptefrați, administrarea fiind încredințată soțului Șaptefraț Gheorghe.

Totuși, inspectorul de integritate al Autorității Naționale de Integritate, prin emiterea actului de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, constată că, dna Adela Șaptefraț nu a depus maximă diligență privind soluționarea stării de incompatibilitate, or fiind asociatul ÎI Ilie Șaptefrați, administrând întreprinderea respectivă și după validarea mandatului de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești, prin încheierea contractelor menționate supra nu și-a soluționat starea de incompatibilitate în termen.

Instanța de contencios administrativ observă că, inspectorul de integritate indică în actul de constatare nr.150/17 din 28.07.2020 că, dna Adela Șaptefraț nu a soluționat starea de incompatibilitate, or activînd în calitate de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești, dna Adela Șaptefraț, deținea și calitatea de asociat unic la ÎI Ilie Șaptefrați, administrând întreprinderea respectivă și după validarea mandatului de primar, prin încheierea contractelor menționate în act și astfel nu și-a soluționat starea de incompatibilitate în termen, prin urmare, aflîndu-se la momentul actual în incompatibilitatea de funcții.

La caz instanța de contencios administrativ consideră că urmează a fi distinse două constatări ale inspectorului de integritate, care urmează a fi analizate separat.

Prima ar fi că, dna Adela Șaptefraț, activînd în calitate de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești, exercita și administrarea operativă a ÎI Ilie Șaptefrați, încheind în acest sens anumite acte juridice, astfel deținînd o funcție remunerată.

A doua ar fi că, dna Adela Șaptefraț, activînd în calitate de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești, deținea și calitatea de asociat unic la ÎI Ilie Șaptefrați.

Aferent primei constatări, instanța de contencios administrativ, cercetînd starea de fapt, a stabilit cu certitudine că, dna Adela Șaptefraț, activînd în calitate de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești, **nu a exercitat și administrarea operativă a ÎI Ilie Șaptefrați, nu a încheiat în acest sens careva acte juridice din numele ÎI Ilie Șaptefrați și nu a fost remunerată pentru careva activități în cadrul ÎI Ilie Șaptefraț.**

Astfel instanța de contencios administrativ observă că, inspectorul de integritate, în actul de constatare emis, a invocat că, prin încheierea, contractului de livrare nr. ***** din 01.01.2020, cu SRL Lux Proba Grup, a contractului de vânzare-cumpărare din 27.05.2020, cu SRL Cardiax Plus, a contractului de livrare

nr. ***** din 10.04.2020 cu SRL Lactalis Alba și a contractului de vânzare-cumpărare din 15.08.2019, cu SRL Dcr-Kardinal, se denotă faptul că ÎI Ilie Șaptefrați desfășoară activitatea de antreprenoriat și în perioada când dna Șaptefraț Adela exercită mandatul de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești. (f.d. 238 alin. 2, dosar administrativ)

La caz instanța de contencios administrativ apreciază critic opinia inspectorului de integritate precum că, prin încheierea contractelor enunțate în actul de constatare se denotă starea de incompatibilitate de dnei Șaptefraț Adela în exercitarea mandatului de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești, din următoarele considerente.

În ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că, contractul de livrare nr. ***** din 01.01.2020, încheiat de SRL Lux Proba Grup cu cumpărătorul ÎI Ilie Șaptefrați, a fost semnat de vânzătorul Strileț Aliona și nu de dna Șaptefraț Adela, iar numele administratorului ÎI Ilie Șaptefrați Adela Șaptefraț a fost inclus în contract de către reprezentanții furnizorului, SRL Lux Proba Grup, fapt probat în ședința de judecată prin declarațiile martorului Strileț Aliona, care a afirmat că contractul enunțat a fost semnat de ea, activînd în calitate de vânzător la ÎI Ilie Șaptefrați. (f.d. 179-181, dosar administrativ; f.d. 115, dosarul instanței)

Nu poate fi reținut nici argumentul privind semnarea contractului de vânzare-cumpărare a mezelurilor și produselor din 27.05.2020, încheiat cu SRL Cardiax Plus, or în ședința de judecată a fost probat faptul că, contractul de vânzare-cumpărare din 27.05.2020, încheiat cu SRL Cardiax Plus, nu a fost semnat de dna Șaptefraț Adela, iar la examinarea vizuală, comparativă, a semnăturii din contractul enunțat și semnătura dnei Adela Șaptefraț din buletinul de identitate, precum și acțiunea depusă, este evident că semnăturile diferă absolut. (f.d. 203-206, dosar administrativ, f.d. 10, 23, dosarul instanței)

Urmează a fi respins și argumentul privind semnarea de către dna Șaptefraț Adela a contractului de livrare nr. ***** din 10.04.2020 cu SRL Lactalis Alba, or contractul enunțat a fost semnat de către vânzătoarea Strileț Aliona și nu de dna Șaptefraț Adela, fapt probat în ședința de judecată prin declarațiile martorului Strileț Aliona, care a afirmat că contractul enunțat a fost semnat de ea, activînd în calitate de vânzător la ÎI Ilie Șaptefrați. (f.d. 131, dosar administrativ; f.d. 115, dosarul instanței)

Instanța reține că, la examinarea vizuală, comparativă, a semnăturii din contractele enunțate și semnătura dnei Adela Șaptefraț, este evident că semnăturile diferă absolut.

Totodată instanța de contencios administrativ reține că, contractul de vânzare-cumpărare cu SRL Dcr-Kardinal a fost semnat de către dna Șaptefraț Adela, în calitate de administrator al ÎI Ilie Șaptefrați, însă contractul a fost semnat

la 15.08.2019, perioadă în care dna Șaptefraț Adela nu exercita mandatul de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești. (f.d. 222, dosarul instanței)

Astfel, raportând cadrul legal citat la circumstanțele speței, instanța specializată materia contenciosului administrativ constată că, nu a fost confirmată activitatea dnei Adela Șaptefrați, în calitate de administrator al ÎI Ilie Șaptefrați în perioadă de după validarea mandatului de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești, inclusiv nefiind confirmată primirea căreiva remunerații în acest sens.

Mai mult ca atât, instanța de contencios administrativ observă că, dna Adela Șaptefrați, după validarea mandatului de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești, a depus toată diligența pentru soluționarea situației de incompatibilitate prin delegarea dreptului de administrare operativă a ÎI Ilie Șaptefrați soțului său, Gheorghe Șaptefraț, inclusiv prin emiterea dispoziției nr. 7 din 10.11.2019 și desemnarea în calitate de administrator al ÎI Ilie Șaptefrați pe o perioadă nedeterminată, a dlui Șaptefraț Gheorghe; încheierea contractului individual de muncă nr. 6 din 10.11.2020 privind angajarea dlui Gheorghe Șaptefraț în calitate de administrator al ÎI Ilie Șaptefrați pe o perioadă nedeterminată; prin emiterea dispoziției nr. 8 din 10.11.2019 și suspendarea din funcția de administrator ÎI Ilie Șaptefrați a dnei Adela Șaptefraț pe o perioadă nedeterminată; împuternicirea dlui Șaptefraț Gheorghe privind reprezentanrea în fața tuturor autorităților privind administrarea ÎI Ilie Șaptefrați, conform procurii autentificate notarial din 19.11.2019.

Instanța de contencios administrativ reține și faptul că, în actul de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, inspectorul de integritate nu a invocat și nici nu a probat faptul remunerării dnei Adela Șaptefraț pentru o careva activitate în cadrul ÎI Ilie Șaptefrați, **fapt care constituie o condiție obligatorie a stării de incompatibilitate, deținerea unei funcții remunerate, or doar funcțiile retribuite sunt incompatibile, nu și cele neretribuite (neremunerate).**

În speță fiind relevante, prevederile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, care stipulează că demnitarul nu este în drept să desfășoare orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților didactice și științifice.

Aderent, la a doua constatare de incompatibilitate, invocată de inspectorul de integritate, precum că, dna Adela Șaptefraț, activând în calitate de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești, deținea și calitatea de asociat unic la ÎI Ilie Șaptefrați, instanța de contencios administrativ identifică următoarele aspecte juridice ce urmează a fi elucidate pentru soluționarea justă a cauzei deduse judecății.

În această ordine de idei, urmează a fi remarcate prevederile art. 34 Cod civil, care statuează că, persoana fizică are dreptul să practice activitate de întreprinzător din nume și pe cont propriu din momentul înregistrării de stat în calitate de întreprinzător individual sau în alt mod prevăzut de lege; art. 14 alin. (1), (2), (4) din Legea nr. 845 din 03.01.1992, statuează că, întreprinderea individuală este întreprinderea care aparține cetățeanului, cu drept de proprietate privată, sau membrilor familiei acestuia, cu drept de proprietate comună. Patrimoniul întreprinderii individuale se formează pe baza bunurilor cetățeanului (familiei) și altor surse care nu sînt interzise de legislație.... 2. Întreprinderea individuală nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică întreprinzător individual. Patrimoniul întreprinderii individuale este inseparabil de bunurile persoanele ale antreprenorului. Antreprenorul-posesor al întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul său...; iar prevederile art. 31 din Legea nr. 220 din 19.10.2007, statuează că, (1) Activitatea întreprinzătorului individual încetează: a) la cererea întreprinzătorului individual în cazul lipsei datoriilor față de bugetul public național .....; b) prin hotărîrea instanței de judecată; c) în cazul decesului confirmat prin hotărîre judecătorească sau prin certificat de deces eliberat de organul de stare civilă competent; d) în alte temeieri stabilite de legislație.

Astfel, în ipoteza în care ar fi întemeiată opinia inspectorului de integritate, expusă în actul de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, precum că, dna Adela Șaptefrați, în termen de 30 zile de la validarea mandatului de primar, urma să înceteze calitatea de proprietar al afacerii sale, denumită ÎI Ilie Șaptefrați, afacere care a fost aranjată și a activat într-o perioadă îndelungată de timp, adică din momentul înregistrării prin hotărîrea Camerei înregistrării de Stat de pe lîngă Ministerul Justiției din 02.09.1998, instanța de contencios administrativ conchide că, conform normelor de drept enunțate, încetarea calității de proprietar (asociat unic după cum a indicat inspectorul de integritate) al ÎI Ilie Șaptefrați putea avea loc doar prin lichidarea întreprinderii individuale.

Indiscutabil apare întrebarea, oare legislația Republicii Moldova obligă alesul local, în speță primarul, să renunțe la proprietatea sa, afacerea, care a fost înființată/administrată timp de peste 20 ani, în situația în care i-a fost validat mandatul de ales local ?

Și dacă prevede o asemenea obligație, atunci nu contravine ea prevederilor articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, și constituie o ingerință în dreptul de proprietate al reclamantului ?

În opinia instanței de contencios, legislația Republicii Moldova nu obligă alesul local, în speță primarul, să renunțe la proprietatea sa, afacerea, în situația în care i-a fost validat mandatul de ales local, iar dacă și ar conține asemenea

prevederi, ultimele ar contraveni prevederilor articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Or, nu poate fi apreciată ca stare de incompatibilitate a primarului sau altui ales local, faptul că are o anumită proprietate, inclusiv o afacere, în localitatea unde a fost ales și activează.

Deoarece art. 12 alin. (1) din Legea nr. 199 din 16.07.2010 statuează că, demnitarul nu este în drept să desfășoare orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților didactice și științifice, însă legislația nu îi interzice deținerea unei afaceri în proprietate.

În acest sens instanța de contencios administrativ reiterează că, demnitarului i se interzice desfășurarea activității remunerate, însă nu interzice demnitarului obținerea unui eventual venit din administrarea proprietății sale.

La caz inspectorul de integritate nu a stabilit și nu a invocat obținerea de către primarul comunei Olișcani r-nul Șoldănești, dna Adela Șaptefraț, a unei remunerații din eventuala activitate în cadrul ÎI Ilie Șaptefrați, mai mult, nici o eventuală activitate nu a fost probată.

Totodată instanța de contencios admite un eventual conflict de interese în cazul în care, dna Adela Șaptefraț, exercitînd mandatul de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești, ar admite anumite favorizări a activității ÎI Ilie Șaptefrați, sau ar admite procurarea anumitor bunuri sau servicii de la ÎI Ilie Șaptefrați, însă la moment acest fapt nu a fost constatat.

La caz instanța de contencios administrativ reține ipoteza invocată de inspectorul de integritate în actul de constatare precum că, contractul individual de muncă nr. 6 din 10.11.2020, încheiat între dna Adela Șaptefraț și dl Gheorghe Șaptefraț; dispoziția nr. 7 din 10.11.2019 privind numirea administratorului ÎI Ilie Șaptefrați, dispoziția nr. 8 din 10.11.2019 privind suspendarea calității de administrator al ÎI Ilie Șaptefrați; procura din 19.11.2019 privind împuternicirea în vederea administrării ÎI Ilie Șaptefrați și anexa la contractul de prestări servicii încheiat între Șaptefraț Gheorghe și ÎM Orange Moldova SA, nu sunt probe pertinente pentru a stabili că dna Adela Șaptefraț nu poate administra ÎI Ilie Șaptefrați, ci doar dovedește faptul că dl Gheorghe Șaptefraț poate reprezenta interesele ÎI Ilie Șaptefrați în raport cu alte persoane fizice sau juridice.

Însă, instanța de contencios administrativ admite că, posibilitatea dnei Adela Șaptefraț de a administra ÎI Ilie Șaptefrați nu este exclusă, însă ea nu constituie incompatibilitate în sensul prevăzut de normele de drept enunțate, până la momentul cînd va fi exercitată administrarea de către dna Adela Șaptefraț la ÎI Ilie Șaptefrați și acest fapt va fi constatat și probat.

Or, presupunerea ipotetică că un funcționar public, sau o persoană cu funcție de demnitate publică ar putea admite o stare de incompatibilitate în

anumite circumstanțe, nu poate fi apreciată și nu poate fi sancționată ca stare de incompatibilitate atât timp cât de facto nu a fost admisă.

În speță, instanța conchide că, nici în cadrul controlului și nici în ședința de judecată, Autoritatea Națională de Integritate nu a prezentat probe în vederea confirmării faptului cu privire la încasarea de către dna Adela Șaptefraț a căreiva remunerații de la ÎI Ilie Șaptefrați.

Prin prisma faptelor constate în cadrul cercetării stării de fapt și analiza prevederilor legale pertinente, la caz, instanța de contencios administrativ conchide că, imputarea dnei Adela Șaptefraț, primarul comunei Olișcani r-nul Șoldănești, privind încălcarea regimului juridic al incompatibilităților prin deținerea calității de asociat unic la ÎI Ilie Șaptefrați, sau prin exercitarea administrării operative a ÎI Ilie Șaptefrați nu a fost probată.

La caz instanța de contencios administrativ apreciază critic și respinge ca neîntemeiate argumentele reprezentantului pârâtului precum că, dna Adela Șaptefraț deține în continuare calitatea de administrator și asociat unic al ÎI Ilie Șaptefrați, fapt probat prin procura eliberată, cât și prin încheierea contractului individual de muncă, prin care dlui Șaptefraț Gheorghe i se atribuie calitatea de administrator, fapt care atestă că, dna Adela Șaptefraț are calitatea de administrator și asociat unic al ÎI Ilie Șaptefrați și îl împuternicește pe dl Gheorghe Șaptefraț de a fi reprezentantul acesteia, or în speță prin acreele enunțate, nu a fost probată exercitarea de facto a administrării întreprinderii individuale de către reclamantă pe perioada exercitării mandatului.

Iar contractele încheiate cu mai mulți agenți economici, prin care încearcă să dovedească că nu poate administra ÎI Ilie Șaptefraț, actele fiind semnate de către reprezentantul său, confirmă doar dreptul dlui Gheorghe Șaptefraț de a acționa din numele și în interesul reclamantei în raport cu alte persoane fizice sau juridice, denotînd faptul că, ÎI Ilie Șaptefraț, desfășoară activitatea de antreprenariat și în perioada când reclamanta exercită mandatul de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești.

Or, în opinia instanței de contencios administrativ, deținerea calității de fondator al întreprinderii individuale și calitatea de funcționar public sau de demnitate publică este o chestiune care nu a fost reglementată special de legislația națională.

Astfel instanța de contencios administrativ anterior a reținut că, legislația Republicii Moldova nu obligă alesul local, în speță primarul, să renunțe la proprietatea sa, afacere, în situația în care i-a fost validat mandatul de ales local, iar dacă și ar conține asemenea prevederi, ultimele ar contraveni prevederilor articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Or, persoana și proprietatea fondatorului este indispensabilă de proprietatea întreprinderii individuale, iar incompatibilitatea proprietarului

întreprinderii individuale de a o administra, în virtutea alegerii ulterioare într-o funcție de demnitate publică nu poate impune alesul local să renunțe la proprietatea sa.

Totodată instanța de contencios administrativ reține că, mandatul de primar este o funcție pe o perioadă determinată, iar invocarea inspectorului despre necesitatea încetării activității cu scop final de radiere a activității anterioare obținerii mandatului de primar, ar constitui un abuz de drept.

În speță instanța de contencios administrativ conchide că, dna Adela Șaptefraț, primarul comunei Olișcani r-nul Șoldănești, a depus maximă diligență privind soluționarea stării de incompatibilitate în raport cu calitatea de proprietar al ÎI Ilie Șaptefraț, anume prin emiterea dispoziției nr. 7 din 10.11.2019 privind numirea administratorului ÎI Ilie Șaptefrați, încheierea contractului individual de muncă nr. 6 din 10.11.2020 cu dl Gheorghe Șaptefraț; emiterea dispoziției nr. 8 din 10.11.2019 privind suspendarea calității de administrator al ÎI Ilie Șaptefrați; eliberarea procurii din 19.11.2019 privind împuternicirea în vederea administrării ÎI Ilie Șaptefrați.

Or, prin aceste acțiuni se probează autoînlăturarea dnei Adela Șaptefraț de la administrarea ÎI Ilie Șaptefrați, însă la sigur nu probează inactivitatea întreprinderii sau renunțul dnei Adela Șaptefraț la proprietatea sa, ÎI Ilie Șaptefrați.

La caz instanța de contencios administrativ observă că, legislația Republicii Moldova nu-i oferă dnei Adela Șaptefrați, alte mijloace pentru soluționarea stării de incompatibilitate, invocată de inspectorul de integritate în actul de constatare.

Din considerentul enunțat instanța de contencios administrativ ajunge la concluzia privind netemeinicia actului de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, emis de inspectorul de integritate al Autorității Naționale de Integritate Andrian Fetescu, în privința dnei Adela Șaptefraț, primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești.

Conform prevederilor art. 224 alin. (1) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale; b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată; c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată; d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori

nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul; e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul; f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

Corespunzător, raportînd normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia privind admiterea acțiunii depusă de Adela Șaptefraț împotriva Autorității Naționale de Integritate și inspectorul de integritate Andrian Fetescu privind anularea actului de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, emis de inspectorul de integritate al Autorității Naționale de Integritate Andrian Fetescu, în privința dnei Adela Șaptefraț, primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești.

La caz instanța de contencios administrativ apreciază critic și respinge ca neîntemeiate argumentele avocatului reclamantului, privind faptul încălcării de către inspectorul de integritate a termenului general de finalizare a procedurii administrative, prevăzut de art. 60 Cod administrativ, precum și semnarea actului de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020 de către o persoană neîmputernicită în persoana inspectorul de integritate al Autorității Naționale de Integritate Andrian Fetescu, din următoarele considerente.

Referitor la termenul rezonabil al procedurii administrative instanța reține următoarele.

Conform art. 37 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, (1) După repartizarea aleatorie a sesizării de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate va dispune începerea controlului. (2) Prevederile art. 31, art. 32 alin. (3)–(5), art. 33, art. 34 alin. (2), art. 35 și 36 se aplică în mod corespunzător și în cadrul procedurii de inițiere a controlului și de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor. (3) În cadrul procedurii de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate are obligația de a invita persoana supusă controlului să-și prezinte punctul de vedere printr-o scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin orice alt mijloc care confirmă informarea (telegramă, fax, e-mail etc.). Punctul de vedere al persoanei supuse controlului poate fi prezentat în termen de 15 zile de la recepționarea invitației. Dacă recepționarea invitației pentru a prezenta un punct de vedere nu este confirmată mai mult de 30 de zile de la expedierea acesteia, inspectorul de integritate întocmește actul de constatare numai după expirarea a 15 zile de la expedierea unei invitații repetate, indiferent de faptul dacă a fost sau nu

confirmată recepționarea acesteia. (4) Acțiunile și actele efectuate de inspectorul de integritate în cadrul controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor nu sînt publice, cu excepția actului de constatare, care se publică pe pagina web oficială a Autorității cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal. (5) În cazul în care nu se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate va înceta procedura de control prin emiterea unui act de constatare.

La caz instanța reține că, procesul-verbal nr. 137/17 de inițiere a controlului a fost întocmit la 11.03.2020, la 18.03.2020 a fost adusă la cunoștința dnei Adela Șaptefraț informația privind inițierea controlului, iar prin actul de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, controlul a fost finalizat, astfel avînd o durată de puțin peste 4 luni de zile.

Astfel, avînd în vedere termenele stabilite legal pentru anumite proceduri, volumul de lucru realizat de inspectorul de integritate, precum și sarcina de lucru în general a inspectorilor de integritate, instanța de contencios administrativ conchide că, termenul rezonabil al procedurii administrative enunțate nu a fost încălcat.

Totuși, la general, în opinia instanței de contencios administrativ, inspectorului de integritate urmează să i se asigure un termen rezonabil, suficient, pentru a efectua toate procedurile legale, a obține toată informația necesară, în scopul examinării obiective, corecte, multiaspectuale, a chestiunii în speță, cu emiterea unui act de constatare motivat și întemeiat.

Or, reieșind din procedurile enunțate și termenii stabiliți la art. 37 din Legea nr. 132 din 17.06.2016, este evident că, termenul general pentru finalizarea unei proceduri administrative, prevăzut de art. 60 Cod administrativ, nu este aplicabil.

Instanța de contencios administrativ observă că, legea specială, Legea nr. 132 din 17.06.2016, nu prevede careva limitări în timp a inspectorului de integritate în efectuarea controlului privind verificarea averii și intereselor personale; privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor.

Iar această lipsă a limitării în timp se explică prin acordarea de către legiuitor, atît inspectorului de integritate, cît și persoanei verificate, a posibilității de a efectua toate procedurile, de a solicita și obține toate informațiile, inclusiv și de la autorități din alte jurisdicții, pentru a numi expertize eventual necesare, în scopul adoptării unei soluții legale pe fiecare caz separat, or limitarea în timp a procedurii de control, în special la 30 zile, ar restricționa nu numai inspectorul de integritate în aplicarea instrumentelor necesare privind verificarea averii și intereselor personale; privind respectarea regimului juridic al conflictelor de

interese, al incompatibilităților și al restricțiilor, dat și persoana controlată, în cazul imposibilității prezentării unor probe.

La caz nu poate fi reținut nici precedentul judiciar invocat de avocatul reclamantei, poziția Curții Supreme de Justiție în decizia din 03.05.2017 (dosar nr. 3ra-380/17) în cauza de contencios administrativ la acțiunea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității privind contestarea actului administrativ.

Or, legea specială în speță, Legea nr. 298 din 21.12.2012, la art. 15, stabilește un termen de 30 zile pentru procedura enunțată, cu posibilitatea prelungirii termenului dat, care nu poate să depășească 90 zile.

Însă, în cazul controlului averii și al intereselor personale, exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor, legea specială nu prevede termenul limită pentru efectuarea controlului, iar termenul general pentru finalizarea unei proceduri administrative, prevăzut de art. 60 Cod administrativ, nu este aplicabil.

Nu poate fi reținut nici argumentul avocatului reclamantului privind lipsa competenței inspectorului de integritate la semnarea actului de constatare, din următoarele considerente.

Conform art. 6 lit. a), b), c) din Legea nr. 132 din 17.06.2016, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea are următoarele funcții: a) exercitarea controlului averii și al intereselor personale; b) exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor; c) constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Aderent, art. 7 alin. (2) din Legea enunțată, statuează că, (2) În domeniul exercitării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor, Autoritatea: a) constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor.

Totodată art. 14 din Legea enunțată, stabilește atribuțiile președintelui și vicepreședintelui Autorității, în special statuând la **pct. (4) că, președintele și vicepreședintele Autorității nu exercită atribuții privind controlul averilor și al intereselor personale, privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.**

Conform art. 19 din Legea enunțată, inspectorii de integritate desfășoară următoarele activități: a) primesc, colectează, centralizează și procesează date și informații cu privire la situația averilor deținute de persoane în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică, de asemenea cu privire la incompatibilitățile și conflictele de interese ale persoanelor care ocupă o funcție

publică sau de demnitate publică; b) efectuează controlul averilor și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor; c) efectuează controlul privind depunerea în termen a declarațiilor de avere și interese personale de către subiecții declarării; d) constată diferențele substanțiale, ținând cont de modificările intervenite în averea subiectului declarării în timpul exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică și în veniturile obținute de acesta în aceeași perioadă; e) examinează și soluționează conflictele de interese ale persoanelor prevăzute de Legea privind declararea averii și a intereselor personale; f) sesizează organizația publică în care activează subiectul declarării sau autoritatea responsabilă de numirea în funcție a acestuia în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia în cazul constatării unei stări de incompatibilitate sau a unui conflict de interese; g) întocmesc acte de constatare în condițiile legii; h) constată contravenții, examinează cauze contravenționale și aplică sancțiuni contravenționale.

Aderent, art. 20 din Legea enunțată, statuează că, **(3) Inspectorul de integritate nu solicită și nu primește dispoziții, inclusiv de la președintele sau vicepreședintele Autorității, referitoare la controalele privind averea și interesele personale, privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor. (4) Orice tentativă de influență din partea președintelui sau a vicepreședintelui Autorității ori din partea unor persoane terțe este comunicată de către inspector imediat Consiliului de Integritate.**

Potrivit art. 34 din Legea enunțată, (1) Dacă după exprimarea verbală sau în scris a punctului de vedere al persoanei supuse controlului se constată că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și veniturile obținute în aceeași perioadă este o diferență substanțială și deținerea averii are caracter nejustificat sau dacă persoana supusă controlului nu se prezintă, în termen de 15 zile de la confirmarea recepționării invitației, să-și prezinte punctul de vedere, **inspectorul de integritate întocmește un act de constatare, cauza fiind transmisă în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate....** (2) În cazul în care constată existența unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau încălcarea legislației fiscale, inspectorul de integritate sesizează organele de urmărire penală sau, după caz, Serviciile Fiscale de Stat în vederea stabilirii obligațiilor fiscale potrivit legii. (4) Dacă nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin. (1) sau (2), inspectorul de integritate va înceta procedura de control prin emiterea unui act de constatare. (6) În cazul în care inspectorul de integritate constată că membrii de familie sau concubinul/concubina persoanei supuse controlului ori subiecții menționați la art. 32 alin. (3) nu i-au furnizat în

termen informația privind averea și veniturile persoanei în cauză, acesta le va aplica sancțiunea contravențională conform Codului contravențional al Republicii Moldova.

Aderent, art. 35 din Legea nr. 132 statuează că, (1) Actul de constatare va cuprinde următoarele: a) partea introductivă, în care se indică data și locul întocmirii actului, numele și prenumele inspectorului de integritate, funcția și datele privind persoana supusă controlului, motivul controlului; b) partea descriptivă, care cuprinde: punctul de vedere al persoanei supuse controlului, dacă acesta a fost exprimat; constatarea diferențelor substanțiale, cu stabilirea existenței averii nejustificate sau a părții nejustificate din avere; rezultatele expertizelor, după caz; c) concluzii și decizii. (2) Inspectorul de integritate, în termen de 5 zile de la întocmirea actului de constatare, îl transmite în scris persoanei verificate. După caz, acesta este transmis și organelor de urmărire penală sau Serviciilor Fiscale de Stat.

Astfel, analizând în coroborare conținutul normelor de drept enunțate, instanța de contencios administrativ conchide că, anume inspectorului de integritate în persoană, îi aparține competența de semnare a actului de constatare.

Or, art. 19 din Legea enunțată prevede cert că, inspectorii de integritate desfășoară următoarele activități: b) efectuează controlul averilor și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor; c) efectuează controlul privind depunerea în termen a declarațiilor de avere și interese personale de către subiecții declarării; d) constată diferențele substanțiale, ținând cont de modificările intervenite în averea subiectului declarării în timpul exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică și în veniturile obținute de acesta în aceeași perioadă; e) examinează și soluționează conflictele de interese ale persoanelor prevăzute de Legea privind declararea averii și a intereselor personale; g) întocmesc acte de constatare în condițiile legii.

Iar, art. 34 din Legea enunțată, statuează că, (1) Dacă după exprimarea verbală sau în scris a punctului de vedere al persoanei supuse controlului se constată că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și veniturile obținute în aceeași perioadă este o diferență substanțială și deținerea averii are caracter nejustificat sau dacă persoana supusă controlului nu se prezintă, în termen de 15 zile de la confirmarea recepționării invitației, să-și prezinte punctul de vedere, inspectorul de integritate întocmește un act de constatare, cauza fiind transmisă în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate.

Mai mult ca atât, art. 35 din Legea nr. 132 statuează că, (2) Inspectorul de integritate, în termen de 5 zile de la întocmirea actului de constatare, îl transmite în

scris persoanei verificate. După caz, acesta este transmis și organelor de urmărire penală sau Serviciilor Fiscale de Stat.

Instanța de contencios administrativ observă că legiuitorul, adoptând cadrul legal pertinent, nu a prevăzut expres competența inspectorului de integritate de a semna actul de constatare, însă, din analiza competențelor exclusive ale inspectorului de integritate privind efectuarea controlului averilor și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, privind depunerea în termen a declarațiilor de avere și interese personale de către subiecții declarării, întocmiterea actelor de constatare în condițiile legii, etc, reiese că inspectorul de integritate este competent să semneze actul de constatare.

Mai mult ca atât, instanța de contencios administrativ observă că, competența **stricto sensu** privind semnarea actului de constatare nu este atribuită nici unui alt funcționar din cadrul Autorității Naționale de Integritate, inclusiv președintelui sau vicepreședintelui. **Iar art. 14 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, statuează că, președintele și vicepreședintele Autorității nu exercită atribuții privind controlul averilor și al intereselor personale, privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inclusiv. În opinia instanței nici nu poate semna actele de constatare, după cum afirmă avocatul reclamantului.**

Corespunzător, fiind excluse careva atribuții ale președintelui și vicepreședintelui Autorității privind controlul averilor și al intereselor personale, privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, nefiind stabilită competența strictă a altui funcționar al ANI în semnarea actului de constatare, fiind prevăzut cert că, inspectorul de integritate întocmește actul de constatare și constată abaterile privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, instanța de contencios administrativ ajunge la concluzia fermă că anume inspectorului de integritate și nu altui funcționar, îi aparține competența în semnarea actului de constatare.

Or, din sensul semantic al sintagmei „întocmește actul de constatare și constată”, nu reiese doar competența de perfectare a proiectului actului de constatare, ci și însăși semnarea actului de constatare

Instanța de contencios administrativ conchide că nu poate fi reținută nici opinia avocatului reclamantului că, doar prin ordinul nr. 94 din 13.10.2020 al președintelui ANI, inspectorii de integritate au fost abilitați cu dreptul de a semna actele de constatare întocmite de ei în rezultatul efectuării controlului.

Or, competența inspectorului de integritate în semnarea actelor de constatare este atribuită prin normele Legii nr. 132 din 17.06.2016, iar o careva reglementare suplimentară în acest sens, în opinia instanței de contencios administrativ, este în exces și care ridică doar dubii asupra competenței inspectorului de integritate în perioada de până la emiterea ordinului nr. 94 din 13.10.2020, însă nicidecum nu afectează competențele inspectorului de integritate stabilite legal.

Totodată, în susținerea opiniei enunțate privind lipsa incompatibilităților în exercitarea de către dna Adela Șaptefraț a funcției de primar al comunei Olișcani, r-nul Șoldănești și deținerea calității de asociat unic la ÎI Ilie Șaptefrați, instanța de contencios administrativ reiterează și practica judiciară a Curții de Apel Chișinău, decizia nr. 3a-2184/16 din 27.04.2017, irevocabilă prin încheierea Curții Supreme de Justiție 3ra-1022/2017 din 25.10.2017, care a statuat următoarele concluzii: „apelantul nu a cumulat paralel cu funcția de primar al com. Sipoteni r-nul Călărași, deoarece calitatea acestuia de fondator/administrator al întreprinderii individuale indicate este indispensabilă de propria-i persoană, astfel încât acesta nu are calitatea de angajat al ÎI Rața Vasile și, în consecință, calitatea indicată a apelantului în cadrul întreprinderii individuale nominalizate nu se încadrează în nici unul din criteriile expuse exhaustiv în textul normelor citate mai sus ce ar constitui temei de revocare a mandatului apelantului de primar al com. Sipoteni, r-nul Călărași pentru motive de incompatibilitate”.

În temeiul celor expuse și în conformitate cu art. 224; art. 226 Cod administrativ, instanța de contencios administrativ,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Adela Șaptefraț împotriva Autorității Naționale de Integritate și inspectorul de integritate Andrian Fetescu privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Se anulează actul de constatare nr. 150/17 din 28.07.2020, emis de inspectorul de integritate al Autorității Naționale de Integritate Andrian Fetescu, în privința dnei Adela Șaptefraț, primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești, ca neîntemeiat.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile, de la pronunțare, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani.

Președinte de ședință, judecător

Oleg Melniciuc

Corespunde originalului